[2018] 11 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ

ਗੋਟੁਮੁਕਲਾ ਵੈਂਕਟਾ ਕ੍ਰਿਸ਼ਮਰਾਜੂ

ਬਨਾਮ

ਭਾਰਤ ਯੂਨੀਅਨ ਅਤੇ ਹੋਰ

(ਰਿਟ ਪਟੀਸ਼ਨ (ਸਿਵਲ) ਨੰ. 732 ਆਫ 2018)

07 ਸਤੰਬਰ, 2018

[ਏ. ਕੇ. ਸੀਕਰੀ ਅਤੇ ਅਸ਼ੋਕ ਭੂਸ਼ਣ, ਜੇ.ਜੇ.]

ਕਰਜ਼ਿਆਂ ਦੀ ਵਸੂਲੀ ਅਤੇ ਦੀਵਾਲੀਆਪਨ ਅਧਿਨਿਯਮ, 1993:

ਧਾਰਾ 6 (2016 ਦੇ ਅਧਿਨਿਯਮ 44 ਦੁਆਰਾ ਬਦਲਿਆ/ਸੋਧਿਆ ਗਿਆ। 1 ਸਤੰਬਰ, 2016 ਤੋਂ) – ਪ੍ਰੀਜ਼ਾਈਡਿੰਗ ਅਫਸਰ ਦੇ ਅਹੁਦੇ ਦੀ ਮਿਆਦ – ਬਦਲੀ/ਸੋਧਿਆ ਗਿਆ ਪ੍ਰਬੰਧ ਦੀ ਲਾਗੂਤਾ – ਪ੍ਰਜ਼ਾਧੀ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਲਈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਜ਼ਾਧੀ ਦੇ ਬਦਲ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ – ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਜ਼ਾਧੀ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਵਜੋਂ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ – ਧਾਰਾ 6 (ਅਣਸੋਧਿਆ) ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਸਬੰਧਤ ਸਮੇਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਅਧੀਨ ਕਾਰਜਕਾਲ 5 ਸਾਲਾਂ ਲਈ ਸੀ ਜਦੋਂ ਤੱਕ 62 ਸਾਲ ਦੀ ਉਮਰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਨਹੀਂ ਹੋ ਜਾਂਦੀ, ਜੋ ਵੀ ਪਹਿਲਾਂ ਹੋਵੇ – ਧਾਰਾ 6 ਨੂੰ ਬਦਲ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। 01 ਸਤੰਬਰ, 2016 – ਬਦਲਵੇਂ ਪ੍ਰਬੰਧ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਅਹੁਦੇ ਦੀ ਮਿਆਦ 65 ਸਾਲ ਦੀ ਉਮਰ ਤੱਕ ਪੰਜ ਸਾਲ ਸੀ – 01 ਸਤੰਬਰ, 2016 ਨੂੰ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਨੇ 35 ਸਾਲ ਪੂਰੇ ਨਹੀਂ ਕੀਤੇ ਸਨ ਪਰ 62 ਸਾਲ ਦੀ ਉਮਰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ – ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਬਦਲੇ ਗਏ ਧਾਰਾ. 6 ਦੁਆਰਾ ਸ਼ਾਸਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ – ਆਯੋਜਿਤ: ਸੋਧੇ ਹੋਏ/ਬਦਲੇ ਗਏ ਸ. 6 ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਹੋਣਗੇ

ਧਾਰਾ 6 (2016 ਦੇ ਅਧਿਨਿਯਮ 44 ਦੁਆਰਾ ਬਦਲਿਆ/ਸੋਧਿਆ ਗਿਆ) – ਵਿਆਖਿਆ ਦੀ – ਰੱਖੀ ਗਈ: ਸੋਧ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਜੱਜਾਂ ਦੀ ਉਮਰ ਵਧਾ ਕੇ ਲੰਬਿਤ ਰਹਿਣ ਦੇ ਬੋਝ ਨੂੰ ਘਟਾਉਣਾ ਸੀ – ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਉਦੇਸ਼ਪੂਰਨ ਵਿਆਖਿਆ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣੀ ਹੈ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ – ਉਦੇਸ਼ਪੂਰਨ ਵਿਆਖਿਆ।

ਵਿਧਾਨ:

ਕਿਸੇ ਵਿਵਸਥਾ ਦਾ ਬਦਲ - ਪ੍ਰਭਾਵ - ਹੋਲਡ: ਜਦੋਂ ਵੀ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ 'ਬਦਲ' ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਸਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਪੁਰਾਣੇ ਵਿਵਸਥਾ ਨੂੰ ਮਿਟਾ ਕੇ ਨਵੇਂ ਵਿਵਸਥਾ ਨੂੰ ਕਾਰਜਸ਼ੀਲ ਬਣਾਉਣ ਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ – 'ਬਦਲ' ਸ਼ਬਦਾਂ ਨੂੰ 'ਸੋਧ' ਵਜੋਂ ਸਮਝਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜੇਕਰ ਇਹ ਪਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਹੋਰ ਸੀ।

ਸ਼ਬਦ ਅਤੇ ਵਾਕਾਂਸ਼:

'ਬਦਲ', 'ਬਦਲ' - ਦਾ ਅਰਥ

ਮਾਮਲਿਆਂ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ, ਅਦਾਲਤ

ਆਯੋਜਿਤ: 1. ਧਾਰਾ 6 ਦੇ ਸੋਧੇ ਹੋਏ ਉਪਬੰਧ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਵੀ ਲਾਗੂ ਹੋਣਗੇ ਅਤੇ, ਇਸ ਲਈ, ਜੇਕਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕਰਜ਼ਾ ਵਸੂਲੀ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਪ੍ਰੀਜ਼ਾਈਡਿੰਗ ਅਫਸਰਾਂ ਵਜੋਂ ਪੰਜ ਸਾਲ ਦਾ ਕਾਰਜਕਾਲ ਪੂਰਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਹ 65 ਸਾਲ ਦੀ ਉਮਰ ਤੱਕ ਜਾਂ 65 ਸਾਲ ਦੀ ਉਮਰ ਤੱਕ ਪੰਜ ਸਾਲ ਦੀ ਮਿਆਦ ਪੂਰੀ ਕਰਨ ਤੱਕ ਪ੍ਰਜ਼ਾਈਡਿੰਗ ਅਫਸਰਾਂ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਰਹਿਣ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਹਨ। [ਪੈਰਾ 11][48-ਸੀ]

2. ਧਾਰਾ 6 ਪੁਰਾਣੇ ਭਾਗ ਨਾਲ 'ਬਦਲੀ' ਹੈ। ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜਿੱਥੇ ਵੀ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੁਆਰਾ 'ਬਦਲੀ' ਜਾਂ 'ਬਦਲੀ' ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਇਸਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਪੁਰਾਣੇ ਉਪਬੰਧ ਨੂੰ ਮਿਟਾਉਣ ਅਤੇ ਨਵੇਂ ਉਪਬੰਧ ਨੂੰ ਕਾਰਜਸ਼ੀਲ ਬਣਾਉਣ ਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਬਦਲੀ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਵਿੱਚ ਦੋ ਕਦਮ ਹੁੰਦੇ ਹਨ: ਪਹਿਲਾ, ਪੁਰਾਣਾ ਨਿਯਮ ਮੌਜੂਦ ਨਾ ਹੋਣ ਲਈ ਬਣਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ, ਅੱਗੇ, ਨਵਾਂ ਨਿਯਮ ਉਸਦੀ ਜਗ੍ਹਾ 'ਤੇ ਹੋਂਦ ਵਿੱਚ ਲਿਆਂਦਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਨਿਯਮ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਕੋਈ ਅਗਲਾ ਅਧਿਨਿਯਮ ਪਹਿਲੇ ਵਾਲੇ ਨੂੰ ਇਸ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਸੋਧਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ, ਜਾਂ ਆਪਣੇ ਆਪ ਦਾ ਇੱਕ ਹਿੱਸਾ, ਪਹਿਲਾਂ ਵਾਲੇ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰ ਲੈਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪੁਰਾਣੇ ਅਧਿਨਿਯਮ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਿਆ ਅਤੇ ਸਮਝਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਬਦਲੇ ਹੋਏ ਸ਼ਬਦ ਪਹਿਲੇ ਅਧਿਨਿਯਮ ਵਿੱਚ ਕਲਮ ਅਤੇ ਸਿਆਹੀ ਨਾਲ ਲਿਖੇ ਗਏ ਸਨ ਅਤੇ ਪੁਰਾਣੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕੱਢ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸੋਧਣ ਵਾਲੇ ਅਧਿਨਿਯਮ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦੇਣ ਦੀ ਕੋਈ ਲੋੜ ਨਾ ਪਵੇ। ਬਿਨਾਂ ਸ਼ੱਕ, ਕੁਝ ਸਥਿਤੀਆਂ ਵਿੱਚ, ਅਦਾਲਤ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਉਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਉਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ, "ਬਦਲ" ਸ਼ਬਦ ਨੂੰ ਇੱਕ "ਸੋਧ" ਵਜੋਂ ਸਮਝ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜਿਸਦਾ ਸੰਭਾਵੀ ਪ੍ਰਭਾਵ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਇੱਕ ਵਿਆਪਕ ਨਿਯਮ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਸ਼ਬਦ 'ਬਦਲ' ਜ਼ਰੂਰੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜਾਂ ਹਮੇਸ਼ਾਂ ਦੋ ਵੱਖ ਹੋਣ ਯੋਗ ਕਦਮਾਂ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ, ਯਾਨੀ ਕਿ ਇੱਕ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦਾ ਅਤੇ ਦੂਜਾ ਇੱਕ ਨਵੇਂ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ - ਭਾਵੇਂ ਇਹ ਦੋ ਕਦਮਾਂ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਉਪਰੋਕਤ ਆਮ ਅਰਥ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵੀ ਬਣਾਇਆ ਜਾਣਾ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਇਹ ਨਹੀਂ ਪਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਕਿ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਹੋਰ ਨਹੀਂ ਸੀ। [ਪੈਰਾ 12, 14][49-ਜੀ; 50-ਈ-ਐੱਚ; 51-ਏ]

3. ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ, ਵਿਧਾਨਕ ਇਰਾਦਾ ਉਹਨਾਂ ਅਹੁਦੇਦਾਰਾਂ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਵੀ ਸੋਧੇ ਹੋਏ ਉਪਬੰਧ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵੀ ਬਣਾਉਣਾ ਸੀ ਜੋ 01 ਸਤੰਬਰ, 2016 ਤੱਕ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਸਨ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਪ੍ਰਭਾਵ, ਧਾਰਾ 6 ਨੂੰ ਸੋਧੇ ਹੋਏ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਬਦਲਣਾ ਹੋਵੇਗਾ ਇਸ ਇਰਾਦੇ ਨਾਲ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਹ ਇੱਕੋ ਇੱਕ ਉਪਬੰਧ ਹੈ ਜੋ ਜਾਰੀ ਹੋਣ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਮੌਜੂਦ ਹੈ ਅਤੇ ਪਹਿਲਾਂ ਵਾਲਾ ਉਪਬੰਧ ਬਿਲਕੁਲ ਨਹੀਂ ਸੀ । ਇਸਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਇਹ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਉਹ ਸਾਰੇ ਅਹੁਦੇਦਾਰ ਜੋ 1 ਸਤੰਬਰ, 2016 ਨੂੰ ਪ੍ਰਧਾਨ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦਾ ਅਹੁਦਾ ਸੰਭਾਲ ਰਹੇ ਹਨ ਇਸ ਉਪਬੰਧ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਹੋਣਗੇ। [ਪੈਰਾ 14, 15][51-ਏ-ਸੀ]

4. ਧਾਰਾ 6 ਵਿੱਚ ਸੋਧ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਸਬੰਧਤ ਜੱਜਾਂ ਦੀ ਉਮਰ ਵਧਾ ਕੇ 'ਲੰਬਿਤ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦੇ ਬੋਝ' ਨੂੰ ਘਟਾਉਣਾ ਸੀ। ਇਹ ਲੋਕ ਸਭਾ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਸੋਧ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਸੰਯੁਕਤ ਕਮੇਟੀ ਅਤੇ ਸੋਧ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਅਤੇ ਕਾਰਨਾਂ ਦੇ ਬਿਆਨ ਤੋਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ। ਵੱਖ-ਵੱਖ ਕਰਜ਼ਾ ਵਸੂਲੀ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲਾਂ ਵਿੱਚ ਬਕਾਏ ਘਟਾਉਣ ਅਤੇ ਕੇਸਾਂ ਦੇ ਲਟਕਦੇ ਹੋਣ ਦੇ ਮੁੱਦੇ ਨੂੰ ਨਜਿੱਠਣ ਦੇ ਉਪਰੋਕਤ ਉਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ,'ਉਦੇਸ਼ਪੂਰਨ ਵਿਆਖਿਆ' ਦਿੱਤੀ ਜਾਣੀ ਹੈ। [ਪੈਰਾ 18, 19 ਅਤੇ 20][54- ਡੀ, ਜੀ; 55-ਸੀ-ਡੀ]

5. ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਉਪਰੋਕਤ ਸੋਧ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਸੋਧੇ ਹੋਏ ਉਪਬੰਧ ਨੂੰ ਅਣਸੋਧਿਆ ਉਪਬੰਧ ਨਾਲ ਬਦਲਣ ਦੇ ਇਰਾਦੇ ਨਾਲ, ਸੰਸਦ ਚਾਹੁੰਦੀ ਸੀ ਕਿ ਇਸ ਉਪਬੰਧ ਦਾ ਲਾਭ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਤੱਕ ਵੀ ਵਧਾਇਆ ਜਾਵੇ ਜੋ ਉਸ ਮਿਤੀ ਨੂੰ ਪ੍ਰਧਾਨ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਵਜੋਂ ਸੇਵਾ ਨਿਭਾ ਰਹੇ ਹਨ ਜਦੋਂ ਸੋਧ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਯੋਗ ਹੋਈ। [ਪੈਰਾ 21][55-ਐੱਚ; 56-ਏ]

ਭਾਰਤੀ ਰਿਜ਼ਰਵ ਬੈਂਕ ਬਨਾਮ ਪੀਅਰਲੈੱਸ ਜਨਰਲ ਫਾਈਨੈਂਸ ਐਂਡ ਇਨਵੈਸਟਮੈਂਟ ਕੰਪਨੀ ਲਿਮਟਿਡ ਅਤੇ ਹੋਰ (1987) 1 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ 424: [1987] 2 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ 1; ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਭਾਰਤੀ ਤੰਬਾਕੂ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ (2005) 7 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ 396: [2005] 2 ਪੁਰਕ ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ 859; ਜ਼ਿਲੇ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਹਰਿਆਣਾ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ (2004) 8 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ 1: [2004] 5 ਪੁਰਕ ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ 272 – ਇਸ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ।

ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਰਾਜ ਬਨਾਮ ਨਰਮਦਾ ਬਚਾਓ ਅੰਦੋਲਨ ਅਤੇ ਹੋਰ (2011) 7 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ 639: [2011] 6 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ 443; ਬਾਊਚਰ ਪੀਅਰੇ ਆਂਦਰੇ ਬਨਾਮ ਸੁਪਰਡੈਂਟ, ਕੇਂਦਰੀ ਜੇਲ੍ਹ, ਤਿਹਾੜ, ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ ਅਤੇ ਹੋਰ (1975) 1 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ 192; ਗੁਪਤਾ ਬਨਾਮ ਗਲੈਕਸੋਸਮਿਥਕਲਾਈਨ ਫਾਰਮਾਸਿਊਟੀਕਲਜ਼ ਲਿਮਟਿਡ (2007) 7 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ 171: [2007] 7 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ 800 – ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਕੇਸ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਹਵਾਲਾ

[1987] 2 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ 1	'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ	ਪੈਰਾ 8
[2011] 6 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ 443	ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ	ਪੈਰਾ 9
(1975) 1 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ 192	ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ	ਪੈਰਾ 9
[2007] 7 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ 800	ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ	ਪੈਰਾ 11
[2005] 2 ਪੁਰਕ . ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ 859	'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ	ਪੈਰਾ 12
[2004] 5 ਪੁਰਕ . ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ 272	'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ	ਪੈਰਾ 13

ਸਿਵਲ ਮੂਲ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ: ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ (ਸਿਵਲ) ਨੰ. 2018 ਦਾ 732।

ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 32 ਦੇ ਤਹਿਤ।

ਨਾਲ

2017 ਦਾ ਟੀ.ਸੀ. (ਸੀ) ਨੰ. 301, 304, 303, 305, 306 ਵਿਕਰਮਜੀਤ ਬੈਨਰਜੀ, ਏ.ਐਸ.ਜੀ., ਅਸ਼ੋਕ ਕੁਮਾਰ ਪਾਂਡਾ, ਆਰ.ਬਸੰਤ, ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ, ਰਵਿੰਦਰ ਕੁਮਾਰ, ਐਮ.ਏ. ਚਿਨਾਸਾਮੀ, ਕੇ. ਏਥੀਰਾਜ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਸੀ. ਰੁਬਾਵਤੀ, ਵੀ. ਸੇਂਥਿਲ ਕੁਮਾਰ, ਸੰਤੋਸ਼ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਨ, ਚੰਦਰ ਭੂਸ਼ਣ ਪ੍ਰਸਾਦ, ਤੇਜਸਵੀ ਕੁਮਾਰ ਪ੍ਰਧਾਨ, ਐੱਮ. ਪਿਕਰਾਏ, ਅਨਿਰੁੱਧ ਪੁਰਸ਼ੋਤਮ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਸ਼ੋਭਾ ਗੁਪਤਾ, ਨਚੀਕੇਤਾ ਜੋਸ਼ੀ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਸਵਰੂਪਮਾ ਚਤੁਰਵੇਦੀ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਦਿਸ਼ਾ ਰਾਏ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਅਨਿਲ ਕਟਿਆਰ, ਬੀ.ਵੀ.ਬਲਰਾਮ ਦਾਸ, ਐਡ. ਦਿਖਾਈ ਦੇਣ ਵਾਲੀਆਂ ਪਾਰਟੀਆਂ ਲਈ.

ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਇਹਨਾਂ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ

ਏ. ਕੇ. ਸਿੱਕਰੀ, ਜੇ. 1. ਇਹਨਾਂ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਵਿੱਚ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਬੈਂਕਾਂ ਅਤੇ ਵਿੱਤੀ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦੇ ਕਾਰਨ ਕਰਜ਼ਿਆਂ ਦੀ ਵਸੂਲੀ ਅਧਿਨਿਯਮ, 1993 ਦੇ ਤਹਿਤ ਬਣਾਏ ਗਏ ਕਰਜ਼ਾ ਵਸੂਲੀ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਪ੍ਰੀਜ਼ਾਈਡਿੰਗ ਅਫਸਰ ਵਜੋਂ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜਿਸਨੂੰ ਰਿਕਵਰੀ ਆਫ਼ ਕਰਜ਼ਿਆਂ ਅਤੇ ਦੀਵਾਲੀਆਪਨ ਅਧਿਨਿਯਮ, 1993 (ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ 'ਅਧਿਨਿਯਮ' ਵਜੋਂ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ) ਵਜੋਂ ਦੁਬਾਰਾ ਨਾਮ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਨਿਯੁਕਤੀ ਉਕਤ ਅਧਿਨਿਯਮ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਅਧਿਨਿਯਮ ਦਾ ਅਧਿਆਇ II ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਅਤੇ ਅਪੀਲੀ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹੈ। ਸਾਡੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਸੰਬੰਧਿਤ ਉਪਬੰਧ ਧਾਰਾ 3 ਤੋਂ 6 ਹਨ। ਧਾਰਾ 3 ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹੈ ਜਿਸਨੂੰ ਕਰਜ਼ਾ ਵਸੂਲੀ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਵਜੋਂ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਧਾਰਾ 4 ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੀ ਬਣਤਰ ਬਾਰੇ ਗੱਲ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਧਾਰਾ 5 ਪ੍ਰੀਜ਼ਾਈਡਿੰਗ ਅਫਸਰਾਂ ਵਜੋਂ ਨਿਯੁਕਤੀ ਲਈ ਯੋਗਤਾਵਾਂ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹੈ। ਇੱਕ ਵਾਰ ਨਿਯੁਕਤ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਪ੍ਰੀਜ਼ਾਈਡਿੰਗ ਅਫਸਰ ਦੇ ਅਹੁਦੇ ਦੀ ਮਿਆਦ ਧਾਰਾ 6 ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਸਾਲ 2016 ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਧਿਨਿਯਮ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਉਪਬੰਧਾਂ ਵਿੱਚ ਸੋਧਾਂ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਅਧਿਨਿਯਮ, ਜਿਸਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਬੈਂਕਾਂ ਅਤੇ ਵਿੱਤੀ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦੇ ਕਾਰਨ ਕਰਜ਼ੇ ਦੀ ਵਸੂਲੀ ਅਧਿਨਿਯਮ, 1993 ਵਜੋਂ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ, ਨੂੰ ਇੱਕ ਨਵਾਂ ਨਾਮਕਰਨ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਹੁਣ ਵਿੱਤ ਅਧਿਨਿਯਮ, 2017 ਦੁਆਰਾ ਕਰਜ਼ੇ ਦੀ ਵਸੂਲੀ ਅਤੇ ਦੀਵਾਲੀਆਪਨ ਅਧਿਨਿਯਮ, 1993 ਵਜੋਂ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਸੋਧ ਨਾ ਕੀਤੇ ਧਾਰਾ 3 ਤੋਂ 6 ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਸਨ:

“3. ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ —(1) ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ, ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਦੁਆਰਾ, ਇੱਕ ਜਾਂ ਵੱਧ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਸਥਾਪਤ ਕਰੇਗੀ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕਰਜ਼ਾ ਵਸੂਲੀ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ`` ਵਜੋਂ ਜਾਣਿਆ ਜਾਵੇਗਾ, ਤਾਂ ਜੋ ਇਸ ਅਧਿਨਿਯਮ ਦੁਆਰਾ ਜਾਂ ਇਸ ਦੇ ਅਧੀਨ ਅਜਿਹੇ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ, ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕੇ।

(2) ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ, ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਵਿੱਚ, ਉਹਨਾਂ ਖੇਤਰਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਦਰਸਾਏਗੀ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਆਪਣੇ ਸਾਹਮਣੇ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀਆਂ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਅਤੇ ਫੈਸਲਾ ਲੈਣ ਲਈ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ।

4. ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੀ ਬਣਤਰ—(1) ਇੱਕ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਵਿੱਚ ਸਿਰਫ਼ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ (ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪ੍ਰੀਜ਼ਾਈਡਿੰਗ ਅਫਸਰ ਵਜੋਂ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ) ਹੋਵੇਗਾ ਜੋ ਕਿ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

(2) ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕਿਸੇ ਵੀ ਚੀਜ਼ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਇੱਕ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਪ੍ਰੀਜ਼ਾਈਡਿੰਗ ਅਫਸਰ ਨੂੰ ਦੂਜੇ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਪ੍ਰੀਜ਼ਾਈਡਿੰਗ ਅਫਸਰ ਦੇ ਕਾਰਜਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਨਿਭਾਉਣ ਲਈ ਅਧਿਕਾਰਤ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ।

5. ਪ੍ਰੀਜ਼ਾਈਡਿੰਗ ਅਫਸਰ ਵਜੋਂ ਨਿਯੁਕਤੀ ਲਈ ਯੋਗਤਾਵਾਂ।—ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਪ੍ਰੀਜ਼ਾਈਡਿੰਗ ਅਫਸਰ ਵਜੋਂ ਨਿਯੁਕਤੀ ਲਈ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਉਹ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਜਾਂ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਜਾਂ ਬਣਨ ਦੇ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੈ।

6. ਅਹੁਦੇ ਦੀ ਮਿਆਦ - ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਅਧਿਕਾਰੀ ਆਪਣੇ ਅਹੁਦੇ 'ਤੇ ਆਉਣ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਪੰਜ ਸਾਲ ਦੀ ਮਿਆਦ ਲਈ ਜਾਂ ਬਾਹਠ ਸਾਲ ਦੀ ਉਮਰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਤੱਕ, ਜੋ ਵੀ ਪਹਿਲਾਂ ਹੋਵੇ, ਆਪਣਾ ਅਹੁਦਾ ਸੰਭਾਲੇਗਾ।

2. ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਧਾਰਾ 6 ਤੋਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ, ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਧਾਨ ਅਧਿਕਾਰੀ ਵਜੋਂ ਨਿਯੁਕਤ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਉਹ ਆਪਣਾ ਅਹੁਦਾ ਸੰਭਾਲਣ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਪੰਜ ਸਾਲ ਦੀ ਮਿਆਦ ਲਈ ਜਾਂ 62 ਸਾਲ ਦੀ ਉਮਰ ਪੂਰੀ ਹੋਣ ਤੱਕ, ਜੋ ਵੀ ਪਹਿਲਾਂ ਹੋਵੇ, ਅਹੁਦਾ ਸੰਭਾਲ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਧਾਰਾ 1 ਸਤੰਬਰ, 2016 ਤੋਂ 2016 ਦੇ ਅਧਿਨਿਯਮ 44 ਦੁਆਰਾ ਬਦਲੀ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਸੋਧੀ ਹੋਈ ਵਿਵਸਥਾ ਨੂੰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪੜ੍ਹਿਆ ਗਿਆ ਹੈ:

“6. ਪ੍ਰਧਾਨ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੇ ਅਹੁਦੇ ਦੀ ਮਿਆਦ - ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਅਧਿਕਾਰੀ ਉਸ ਤਾਰੀਖ ਤੋਂ ਪੰਜ ਸਾਲ ਦੀ ਮਿਆਦ ਲਈ ਅਹੁਦਾ ਸੰਭਾਲੇਗਾ ਜਿਸ ਦਿਨ ਉਹ ਆਪਣਾ ਅਹੁਦਾ ਸੰਭਾਲਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਦੁਬਾਰਾ ਨਿਯੁਕਤੀ ਲਈ ਯੋਗ ਹੋਵੇਗਾ।

ਬਸ਼ਰਤੇ ਕਿ ਕੋਈ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਪੈਂਹਠ ਸਾਲ ਦੀ ਉਮਰ ਪੂਰੀ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਅਧਿਕਾਰੀ ਵਜੋਂ ਅਹੁਦਾ ਸੰਭਾਲ ਨਹੀਂ ਸਕੇਗਾ।

ਇਸਦੇ ਨਾਲ ਹੀ, ਧਾਰਾ 6ਏ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਹੋਰ ਉਪਬੰਧ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈ:

“6 ਏ. ਪ੍ਰੀਜ਼ਾਈਡਿੰਗ ਅਫਸਰ ਦੀਆਂ ਯੋਗਤਾਵਾਂ, ਨਿਯਮ ਅਤੇ ਸੇਵਾ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ - ਇਸ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕਿਸੇ ਵੀ ਚੀਜ਼ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ

ਇਸ ਅਧਿਨਿਯਮ ਦੇ ਤਹਿਤ, ਵਿੱਤ ਅਧਿਨਿਯਮ, 2017 ਦੇ ਅਧਿਆਇ VI ਦੇ ਭਾਗ XIV ਦੇ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਨਿਯੁਕਤ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਪ੍ਰੀਜ਼ਾਈਡਿੰਗ ਅਫਸਰ ਦੀਆਂ ਯੋਗਤਾਵਾਂ, ਨਿਯੁਕਤੀ, ਅਹੁਦੇ ਦੀ ਮਿਆਦ, ਤਨਖਾਹਾਂ ਅਤੇ ਭੱਤੇ, ਅਸਤੀਫਾ, ਹਟਾਉਣਾ ਅਤੇ ਸੇਵਾ ਦੀਆਂ ਹੋਰ ਸ਼ਰਤਾਂ ਉਸ ਅਧਿਨਿਯਮ ਦੀ ਧਾਰਾ 184 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਣਗੀਆਂ:

ਬਸ਼ਰਤੇ ਕਿ ਵਿੱਤ ਅਧਿਨਿਯਮ, 2017 ਦੇ ਅਧਿਆਇ VI ਦੇ ਭਾਗ XIV ਦੇ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਨਿਯੁਕਤ ਪ੍ਰੀਜ਼ਾਈਡਿੰਗ ਅਫਸਰ, ਇਸ ਅਧਿਨਿਯਮ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਰਹੇ, ਅਤੇ ਇਸਦੇ ਅਧੀਨ ਬਣਾਏ ਗਏ ਨਿਯਮਾਂ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਰਹੇ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਵਿੱਤ ਅਧਿਨਿਯਮ, 2017 ਦੀ ਧਾਰਾ 184 ਦੇ ਉਪਬੰਧ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੋਏ ਸਨ।

ਕੁਝ ਹੋਰ ਉਪਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਸੋਧਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਪਰ ਉਹ ਇਨ੍ਹਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਢੁਕਵੇਂ ਨਹੀਂ ਹਨ।

4. ਸਾਰੇ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 6 ਵਿੱਚ ਸੋਧ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਦੇ ਸਮੇਂ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਅਹੁਦੇ ਦੀ ਮਿਆਦ "ਪੰਜ ਸਾਲ ਜਾਂ 62 ਸਾਲ ਦੀ ਉਮਰ ਪੂਰੀ ਕਰਨ ਤੱਕ, ਜੋ ਵੀ ਪਹਿਲਾਂ ਹੋਵੇ" ਸੀ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੇ ਪੰਜ ਸਾਲ ਦੀ ਸੇਵਾ ਪੂਰੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਉਹ ਧਾਰਾ 6 ਵਿੱਚ ਸੋਧ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ 62 ਸਾਲ ਦੀ ਉਮਰ ਪੂਰੀ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ/ਜਾਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰ ਚੁੱਕੇ ਹਨ। ਉਪਰੋਕਤ ਪਿਛੋਕੜ ਵਿੱਚ, ਇਨ੍ਹਾਂ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਵਿੱਚ ਵਿਚਾਰਨ ਲਈ ਉੱਠਦਾ ਸਵਾਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਸੋਧੇ ਹੋਏ ਉਪਬੰਧ ਦਾ ਲਾਭ ਉਠਾਉਂਦੇ ਹੋਏ ਪੰਜ ਸਾਲ ਦੀ ਮਿਆਦ ਪੂਰੀ ਕਰਨ ਦਾ ਹੱਕ ਹੈ ਜੋ ਅਜਿਹੇ ਪ੍ਰੀਜ਼ਾਈਡਿੰਗ ਅਫਸਰਾਂ ਨੂੰ 65 ਸਾਲ ਦੀ ਉਮਰ ਤੱਕ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣ ਜਾਂ 65 ਸਾਲ ਦੀ ਉਮਰ ਤੱਕ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣ, ਜੋ ਵੀ ਪਹਿਲਾਂ ਹੋਵੇ, ਦਾ ਲਾਭ ਉਠਾਉਣ ਦਾ ਹੱਕ ਹੈ।

5. ਸਹੂਲਤ ਲਈ, ਅਸੀਂ 2017 ਦੇ ਟ੍ਰਾਂਸਫਰ ਕੇਸ (ਸਿਵਲ) ਨੰਬਰ 301 ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਵੇਰਵੇ ਦੇ ਸਕਦੇ ਹਾਂ ਅਤੇ, ਉਸੇ ਸਮੇਂ, ਹੋਰ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਗਤੀ ਦਾ ਵੀ ਧਿਆਨ ਰੱਖ ਸਕਦੇ ਹਾਂ।

ਮਿਤੀ	ਘਟਨਾ
27.12.1954	ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੀ ਜਨਮ ਮਿਤੀ। ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ 26.12.2016 ਨੂੰ 62 ਸਾਲ ਦਾ ਹੋ ਗਿਆ ਅਤੇ 26.12.2019 ਨੂੰ 65 ਸਾਲ ਦਾ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ।
27.08.1993	ਬੈਂਕਾਂ ਅਤੇ ਵਿੱਤੀ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦੇ ਬਕਾਇਆ ਕਰਜ਼ਿਆਂ ਦੀ ਵਸੂਲੀ ਅਧਿਨਿਯਮ, 1993 ਦਾ ਕਾਨੂੰਨ। ਅਧਿਨਿਯਮ ਦੀ ਧਾਰਾ 6 ਨੇ ਇਹ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਕਰਜ਼ਾ ਵਸੂਲੀ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦਾ ਇੱਕ ਪ੍ਰੀਜ਼ਾਈਡਿੰਗ ਅਫਸਰ ਆਪਣੇ ਅਹੁਦੇ 'ਤੇ ਆਉਣ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਪੰਜ ਸਾਲ ਜਾਂ 62 ਸਾਲ, ਜੋ ਵੀ ਪਹਿਲਾਂ ਹੋਵੇ, ਲਈ ਅਹੁਦਾ ਸੰਭਾਲੇਗਾ।

ਗੋਟੁਮੁਕਲਾ ਵੈਂਕਟਾ ਕ੍ਰਿਸ਼ਮਰਾਜੂ ਬਨਾਮ ਭਾਰਤ ਯੂਨੀਅਨ

15.12.2014	ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੀ ਪ੍ਰੀਜ਼ਾਈਡਿੰਗ ਅਫ਼ਸਰ, ਕਰਜ਼ਾ ਵਸੂਲੀ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ, ਲਖਨਊ ਵਜੋਂ ਨਿਯੁਕਤੀ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ।
06.01.2015	ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੇ ਪ੍ਰੀਜ਼ਾਈਡਿੰਗ ਅਫ਼ਸਰ, ਕਰਜ਼ਾ ਵਸੂਲੀ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ, ਲਖਨਊ ਵਜੋਂ ਅਹੁਦਾ ਸੰਭਾਲਿਆ।
12.08.2016	ਬੈਂਕਾਂ ਅਤੇ ਵਿੱਤੀ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਅਧਿਨਿਯਮ, 1993 ਦੇ ਕਾਰਨ ਕਰਜ਼ਿਆਂ ਦੀ ਵਸੂਲੀ ਵਿੱਚ ਸੋਧ। 1993 ਦੇ ਅਧਿਨਿਯਮ ਦੀ ਧਾਰਾ 6 ਨੂੰ ਬਦਲ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਸੋਧਿਆ ਹੋਇਆ ਧਾਰਾ 6 ਵਿਚਾਰ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪ੍ਰਜ਼ਾਈਡਿੰਗ ਅਫ਼ਸਰ ਆਪਣੇ ਅਹੁਦੇ 'ਤੇ ਆਉਣ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਪੰਜ ਸਾਲਾਂ ਲਈ ਅਹੁਦਾ ਸੰਭਾਲੇਗਾ। ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪ੍ਰਜ਼ਾਈਡਿੰਗ ਅਫ਼ਸਰ 65 ਸਾਲ ਦੀ ਉਮਰ ਤੋਂ ਵੱਧ ਨਹੀਂ ਰਹੇਗਾ।
01.09.2016	2016 ਦੀ ਸੋਧ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸੂਚਿਤ ਕੀਤੇ ਜਾਣ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ।
29.09.2016	ਭਾਰਤ ਸੰਘ ਕਰਜ਼ਾ ਵਸੂਲੀ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ, ਲਖਨਊ ਅਤੇ ਹੋਰ ਕਰਜ਼ਾ ਵਸੂਲੀ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲਾਂ ਲਈ ਪ੍ਰੀਜ਼ਾਈਡਿੰਗ ਅਫਸਰ ਲਈ ਅਨੁਮਾਨਿਤ ਖਾਲੀ ਅਸਾਮੀਆਂ ਦਾ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ।
06.10.2016	ਇੱਕ ਅੰਤਰਿਮ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਜ਼ਰੀਏ, ਕੇਂਦਰੀ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਕੀ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ, ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ, ਪ੍ਰੀਜ਼ਾਈਡਿੰਗ ਅਫਸਰ, ਕਰਜ਼ਾ ਵਸੂਲੀ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ, ਗੁਹਾਟੀ (ਵੀ.ਕੇ. ਗਰਗ) ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਓ.ਏ. ਵਿੱਚ ਸੇਵਾਮੁਕਤੀ ਦੀ ਵਧੀ ਹੋਈ ਉਮਰ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਰਿਹਾਈ 'ਤੇ ਰੋਕ ਲਗਾਉਂਦਾ ਹੈ।
07.12.2016	ਇੱਕ ਅੰਤਰਿਮ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਜ਼ਰੀਏ, ਇਲਾਹਾਬਾਦ ਹਾਈ ਕੋਰਟ, ਲਖਨਊ ਬੈਂਚ ਨੇ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੀ ਰਿਹਾਈ 'ਤੇ ਰੋਕ ਲਗਾ ਦਿੱਤੀ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਸੇਵਾਮੁਕਤੀ ਦੀ ਵਧੀ ਹੋਈ ਉਮਰ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ।
09.12.2016	ਬੰਬੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਵਸੰਤ ਨਾਰਾਇਣ ਲੋਥੇ ਪਟੇਲ, ਪ੍ਰੀਜ਼ਾਈਡਿੰਗ ਅਫਸਰ, ਡੀਆਰਟੀ ।।।, ਮੁੰਬਈ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਡਬਲਯੂ ਪੀ (ਐੱਲ) ਨੰ. 3299/2016 ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ, ਜਿਸਦੇ ਤਹਿਤ ਉਕਤ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੇ ਸੋਧੇ ਹੋਏ ਧਾਰਾ 6 ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ, ਆਪਣੇ ਕਾਰਜਕਾਲ ਨੂੰ 65 ਸਾਲ ਤੱਕ ਵਧਾਉਣ ਜਾਂ ਪੰਜ ਸਾਲ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ।
26.12.2016	ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੇ 62 ਸਾਲ ਦੀ ਉਮਰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ।
02.02.2017	ਇੱਕ ਅੰਤਰਿਮ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਜ਼ਰੀਏ, ਮਦਰਾਸ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਜੇ.ਵੀ. ਰਾਜ, ਕਰਜ਼ਾ ਵਸੂਲੀ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ, ਕੋਇੰਬਟੂਰ ਦੀ ਰਿਹਾਈ ਨੂੰ ਰੋਕ ਦਿੱਤਾ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਸੇਵਾਮੁਕਤੀ ਦੀ ਵਧੀ ਹੋਈ ਉਮਰ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ।
09.02.2017	ਇੱਕ ਅੰਤਰਿਮ ਹੁਕਮ ਰਾਹੀਂ, ਝਾਰਖੰਡ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਬੀ.ਐਨ. ਦਾਸ਼, ਕਰਜ਼ਾ ਵਸੂਲੀ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਸੇਵਾਮੁਕਤੀ ਦੀ ਵਧੀ ਹੋਈ ਉਮਰ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਰਿਹਾਅ ਕਰਨ ਦਾ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤਾ ਹੈ।
28.02.2017	ਇੱਕ ਅੰਤਰਿਮ ਹੁਕਮ ਰਾਹੀਂ, ਮਦਰਾਸ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਆਰ. ਰਵਿੰਦਰ ਬੋਸ, ਪ੍ਰੀਜ਼ਾਈਡਿੰਗ ਅਫਸਰ, ਕਰਜ਼ਾ ਵਸੂਲੀ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ-।।, ਚੇਨਈ ਦੀ ਰਿਹਾਈ 'ਤੇ ਰੋਕ ਲਗਾ ਦਿੱਤੀ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਸੇਵਾਮੁਕਤੀ ਦੀ ਵਧੀ ਹੋਈ ਉਮਰ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹਨ।

04.10.2017	ਭਾਰਤ ਸੰਘ ਨੇ ਕੇਂਦਰੀ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਕੀ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ, ਦਿੱਲੀ ਅਤੇ ਇਲਾਹਾਬਾਦ, ਮਦਰਾਸ, ਝਾਰਖੰਡ ਹਾਈ ਕੋਰਟਾਂ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਲੰਬਿਤ ਉਪਰੋਕਤ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਉਲਟ ਪੰਜ ਟ੍ਰਾਂਸਫਰ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀਆਂ। ਛੇਵੀਂ ਟ੍ਰਾਂਸਫਰ ਪਟੀਸ਼ਨ ਡਬਲਯੂਪੀ(ਐਲ) ਨੰਬਰ 2358/2016 ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਮੁਹੰਮਦ ਜ਼ਫਰ ਇਮਾਮ ਦੁਆਰਾ ਬੰਬੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਹ ਅਧਿਕਾਰੀ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ 17.09.2016 ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਅਹੁਦਾ ਛੱਡ ਚੁੱਕਾ ਸੀ। 04.10.2017 ਨੂੰ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਉਪਰੋਕਤ ਟ੍ਰਾਂਸਫਰ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਵਿੱਚ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਜੋ ਟੀਪੀ(ਸੀ) ਨੰਬਰ 1315-1320/2017 ਸਨ ਅਤੇ ਸਬੰਧਤ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਅਗਲੀ ਕਾਰਵਾਈ 'ਤੇ ਰੋਕ ਲਗਾ ਦਿੱਤੀ।04.10.2017 ਭਾਰਤ ਸੰਘ ਨੇ ਕੇਂਦਰੀ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਕੀ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ, ਦਿੱਲੀ ਅਤੇ ਇਲਾਹਾਬਾਦ, ਮਦਰਾਸ, ਝਾਰਖੰਡ ਹਾਈ ਕੋਰਟਾਂ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਲੰਬਿਤ ਉਪਰੋਕਤ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਉਲਟ ਪੰਜ ਟ੍ਰਾਂਸਫਰ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀਆਂ। ਛੇਵੀਂ ਟ੍ਰਾਂਸਫਰ ਪਟੀਸ਼ਨ ਡਬਲਯੂਪੀ(ਐਲ) ਨੰਬਰ 2358/2016 ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਮੁਹੰਮਦ ਜ਼ਫਰ ਇਮਾਮ ਦੁਆਰਾ ਬੰਬੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਹ ਅਧਿਕਾਰੀ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ 17.09.2016 ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਅਹੁਦਾ ਛੱਡ ਚੁੱਕਾ ਸੀ। 04.10.2017 ਨੂੰ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਉਪਰੋਕਤ ਟ੍ਰਾਂਸਫਰ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਵਿੱਚ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਜੋ ਟੀਪੀ(ਸੀ) ਨੰਬਰ 1315-1320/2017 ਸਨ ਅਤੇ ਸਬੰਧਤ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਅਗਲੀ ਕਾਰਵਾਈ 'ਤੇ ਰੋਕ ਲਗਾ ਦਿੱਤੀ।
14.11.2017	ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਸਾਰੀਆਂ ਛੇ ਟ੍ਰਾਂਸਫਰ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ (ਟੀ.ਪੀ (ਸੀ) ਨੰਬਰ 1315-1320/2017) ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇ ਦਿੱਤੀ ਅਤੇ ਮੁਹੰਮਦ ਜ਼ਫਰ ਇਮਾਮ ਨੂੰ ਡੀਆਰਟੀ II, ਮੁੰਬਈ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਅਧਿਕਾਰੀ ਵਜੋਂ ਬਹਾਲ ਕਰਨ ਦਾ ਅੰਤਰਿਮ ਆਦੇਸ਼ ਵੀ ਪਾਸ ਕੀਤਾ।
26.12.2019	ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ 65 ਸਾਲ ਦੀ ਉਮਰ ਪੂਰੀ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੋਵੇਗਾ।
06.01.2020	ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਇਸ ਮਿਤੀ ਨੂੰ ਪੰਜ ਸਾਲ ਦੀ ਮਿਆਦ ਪੂਰੀ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੋਵੇਗਾ।

6. ਸੋਧ ਨਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਧਾਰਾ 6 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਪਟੀਸ਼ਨਰ 26 ਦਸੰਬਰ, 2016 ਤੱਕ ਹੀ ਜਾਰੀ ਰਹਿ ਸਕਦਾ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਉਸ ਨੇ ਉਸ ਮਿਤੀ ਨੂੰ 62 ਸਾਲ ਦੀ ਉਮਰ ਪੂਰੀ ਕਰ ਲਈ ਸੀ ਹਾਲਾਂਕਿ ਉਸਨੇ ਪ੍ਰੀਜ਼ਾਈਡਿੰਗ ਅਫਸਰ ਵਜੋਂ ਪੰਜ ਸਾਲ ਦੀ ਮਿਆਦ ਪੂਰੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਜੇਕਰ ਸੋਧਿਆ ਹੋਇਆ ਧਾਰਾ 6 ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ 26 ਦਸੰਬਰ, 2019 ਤੱਕ ਜਾਰੀ ਰਹਿਣ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੋਵੇਗਾ ਜਿਸ ਮਿਤੀ ਨੂੰ ਉਹ 65 ਸਾਲ ਦੀ ਉਮਰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰੇਗਾ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਇਹੀ ਸਥਿਤੀ ਹੈ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਉਹ ਤਾਰੀਖਾਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਹ ਪੰਜ ਸਾਲ ਦੀ ਮਿਆਦ ਪੂਰੀ ਕਰ ਰਹੇ ਹੋਣਗੇ ਜਾਂ 65 ਸਾਲ ਦੀ ਉਮਰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰ ਰਹੇ ਹੋਣਗੇ, ਵੱਖ-ਵੱਖ ਹਨ।

7. ਇਸ ਪਿਛੋਕੜ ਵਿੱਚ, ਇਨ੍ਹਾਂ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਵਿੱਚ ਜੋ ਮੁੱਦਾ ਉੱਠਿਆ ਹੈ ਉਹ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਸੋਧੇ ਹੋਏ ਧਾਰਾ 6 ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਜਾਂ ਇਸ ਉਪਬੰਧ ਨੂੰ ਸੰਭਾਵੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਹੈ ਭਾਵ, ਡਬਲਯੂ.ਈ.ਐੱਫ. 1 ਸਤੰਬਰ, 2016 ਯਾਨੀ ਕਿ 1 ਸਤੰਬਰ, 2016 ਨੂੰ ਜਾਂ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਨਿਯੁਕਤੀਆਂ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ।

8. ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਇਹ ਦਰਸਾਉਣ ਦੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ 65 ਸਾਲ ਦੀ ਉਮਰ ਤੱਕ ਜਾਂ 65 ਸਾਲ ਦੀ ਉਮਰ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਪੰਜ ਸਾਲ ਦਾ ਕਾਰਜਕਾਲ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਤੱਕ 65 ਸਾਲ ਦੀ ਉਮਰ ਤੱਕ ਜਾਰੀ ਰਹਿਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਰੱਖਦੇ ਹਨ। ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਆਪਣੀ ਉਪਰੋਕਤ ਦਲੀਲ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਬੇਨਤੀਆਂ ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਹਨ:

(ਏ) ਸੋਧ ਅਧਿਨਿਯਮ ਦੁਆਰਾ, ਨਵੀਂ ਧਾਰਾ 6 ਪੁਰਾਣੀ ਧਾਰਾ 6 ਦੇ ਨਾਲ 'ਬਦਲੀ' ਹੈ। ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਨੇ 'ਬਦਲੀ' ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਇੱਕ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਉਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਕੀਤੀ ਹੈ, ਅਰਥਾਤ, ਇਸ ਉਪਬੰਧ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਪ੍ਰੀਜ਼ਾਈਡਿੰਗ ਅਫਸਰਾਂ 'ਤੇ ਵੀ ਲਾਗੂ ਕਰਨਾ ਜੋ 1 ਸਤੰਬਰ, 2016 ਨੂੰ ਜਦੋਂ ਸੋਧ ਲਾਗੂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਤਾਂ ਇਸ ਅਹੁਦੇ 'ਤੇ ਸਨ। ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ 'ਬਦਲੀ' ਸ਼ਬਦ ਦਾ ਮਤਲਬ ਇਹ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਪੁਰਾਣੀ ਧਾਰਾ 6 ਮਿਟਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ।

(ਬੀ) ਸੋਧ ਦੇ ਪਿੱਛੇ ਉਦੇਸ਼ ਪ੍ਰੀਜ਼ਾਈਡਿੰਗ ਅਫਸਰਾਂ ਦੀ ਉਮਰ ਵਧਾ ਕੇ ਪੈਂਡਿੰਗ ਦੇ ਬੋਝ ਨੂੰ ਘਟਾਉਣਾ ਸੀ। ਇਸਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਲੋਕ ਸਭਾ, ਸੰਯੁਕਤ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਅਤੇ ਸੋਧ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਅਤੇ ਕਾਰਨਾਂ ਦੇ ਬਿਆਨ ਵਿੱਚ ਵੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

(ਸੀ) ਇਸ ਉਪਬੰਧ ਦੀ ਉਦੇਸ਼ਪੂਰਨ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ ਅਤੇ ਸੋਧ ਦੇ ਪਿੱਛੇ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਉਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ, ਉਕਤ ਉਦੇਸ਼ ਸਿਰਫ਼ ਤਾਂ ਹੀ ਪੂਰਾ ਹੋਵੇਗਾ ਜੇਕਰ ਇਹ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਅਰਜ਼ੀ ਦੀ ਮਿਤੀ 'ਤੇ ਵੀ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਭਾਰਤ ਦੇ ਰਿਜ਼ਰਵ ਬੈਂਕ ਬਨਾਮ ਪੀਅਰਲੈੱਸ ਜਨਰਲ ਫਾਈਨੈਂਸ ਐਂਡ ਇਨਵੈਸਟਮੈਂਟ ਕੰਪਨੀ ਲਿਮਟਿਡ ਅਤੇ ਹੋਰ[1] ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

9. ਇਸੇ ਰੰਗ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਉਪਬੰਧ ਨੂੰ 'ਮੌਜੂਦਾ ਵਿਅਕਤੀ ਲਈ ਲਾਗੂ ਨਾ ਹੋਣ' ਵਜੋਂ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰਨ ਨਾਲ ਸੋਧ ਨੂੰ ਇੱਕ ਵਿਗੜਿਆ ਉਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਜੋ ਕਿ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਤਰਕਹੀਣ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਸ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਲਈ, ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਰਾਜ ਬਨਾਮ ਨਰਮਦਾ ਬਚਾਓ ਅੰਦੋਲਨ ਅਤੇ ਹੋਰ[2] ਵਿੱਚ ਫੈਸਲਾ ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਬਾਊਚਰ ਪੀਅਰੇ ਆਂਦਰੇ ਬਨਾਮ ਸੁਪਰਡੈਂਟ, ਕੇਂਦਰੀ ਜੇਲ੍ਹ, ਤਿਹਾੜ, ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ ਅਤੇ ਹੋਰ[3]

10. ਅਧਿਨਿਯਮ ਦੀ ਧਾਰਾ 6 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੀ ਤੁਲਨਾ ਅਧਿਨਿਯਮ ਦੀ ਧਾਰਾ 6ਏ ਨਾਲ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ 6ਏ ਦਾ ਉਪਬੰਧ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇੱਕ ਉਪਬੰਧ ਕਰਦਾ ਹੈ ਇਸ ਪ੍ਰਭਾਵ ਲਈ ਕਿ ਵਿੱਤ ਅਧਿਨਿਯਮ, 2017 ਦੇ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਪ੍ਰੀਜ਼ਾਈਡਿੰਗ ਅਫਸਰ ਵਿੱਤ ਅਧਿਨਿਯਮ, 2017 ਦੀ ਧਾਰਾ 184 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਹੁੰਦਾ ਰਹੇਗਾ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਕਤ ਉਪਬੰਧ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੋਏ ਸਨ। ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਧਾਰਾ 6 ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵੀ ਅਜਿਹਾ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਨਹੀਂ ਜੋੜਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਜੋ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੇ ਇਰਾਦੇ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਅਰਥਾਤ, ਪ੍ਰੀਜ਼ਾਈਡਿੰਗ ਅਫਸਰ ਜੋ ਸੋਧ ਦੀ ਮਿਤੀ 'ਤੇ ਅਹੁਦੇ 'ਤੇ ਸਨ, ਨਵੇਂ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤੇ ਗਏ ਧਾਰਾ 6 ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕੀਤੇ ਜਾਣਗੇ।

.1 (1987) 1 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ 424

2 (2011) 7 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ 639

3 (1975) 1 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ 192

11. ਸ਼੍ਰੀ ਬੈਨਰਜੀ, ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਵੱਲੋਂ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਵਿਦਵਾਨ ਏਐਸਜੀ ਨੇ ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਉਠਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਉਪਰੋਕਤ ਦਲੀਲਾਂ ਦਾ ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਦਲੀਲਾਂ ਨਾਲ ਖੰਡਨ ਕੀਤਾ:

ਧਾਰਾ 6 ਵਿੱਚ ਸੋਧ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ 65 ਸਾਲ ਦੀ ਉਮਰ ਤੱਕ ਅਹੁਦਾ ਸੰਭਾਲਣ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਸੋਧੇ ਬਿਨਾਂ ਧਾਰਾ 6 ਵਿੱਚ ਇਹ ਵਿਵਸਥਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਪ੍ਰੀਜ਼ਾਈਡਿੰਗ ਅਫਸਰ ਪੰਜ ਸਾਲ ਦੀ ਮਿਆਦ ਲਈ ਜਾਂ 'ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਉਹ 62 ਸਾਲ ਦੀ ਉਮਰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਨਹੀਂ ਕਰ ਲੈਂਦਾ, ਜੋ ਵੀ ਪਹਿਲਾਂ ਹੋਵੇ' ਲਈ ਅਹੁਦਾ ਸੰਭਾਲੇਗਾ। ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ, ਸੋਧਿਆ ਹੋਇਆ ਉਪਬੰਧ ਇਹ ਨਹੀਂ ਦੱਸਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਹੁਦੇ ਦੀ ਮਿਆਦ ਪੰਜ ਸਾਲ ਹੋਵੇਗੀ ਜਾਂ ਪ੍ਰੀਜ਼ਾਈਡਿੰਗ ਅਫਸਰ 65 ਸਾਲ ਦੀ ਉਮਰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਤੱਕ। ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ, 65 ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਇਹ ਵਿਵਸਥਾ ਧਾਰਾ 6 ਦੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਜਿਸਨੂੰ ਨਕਾਰਾਤਮਕ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਕੋਈ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ 65 ਸਾਲ ਦੀ ਉਮਰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਹੁਦਾ ਸੰਭਾਲੇਗਾ ਨਹੀਂ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਅਜਿਹੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਵਾਲੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ। ਇਹ ਵੀ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿਸੇ ਉਪਬੰਧ ਨੂੰ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੁਆਰਾ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪਿਛਲੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਤੋਂ ਪ੍ਰਭਾਵੀ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ, ਇਸਦਾ ਸਿਰਫ਼ ਸੰਭਾਵੀ ਕਾਰਜ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਧਾਰਾ 6 ਦੇ ਪਿੱਛੇ ਇਰਾਦਾ ਇਸਨੂੰ ਨਿਯੁਕਤੀਆਂ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਕਰਨਾ ਸੀ ਜੋ 1 ਸਤੰਬਰ, 2016 ਨੂੰ ਜਾਂ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਣਗੀਆਂ ਜਦੋਂ ਇਹ ਉਪਬੰਧ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਉਹ ਮਿਤੀ ਜਿਸ ਤੋਂ ਇਸਨੂੰ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਵੀ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਉਦੇਸ਼ ਨਵੇਂ ਪ੍ਰੀਜ਼ਾਈਡਿੰਗ ਅਫਸਰਾਂ ਨੂੰ ਨਿਯੁਕਤ ਕਰਕੇ ਨੌਜਵਾਨ ਖੂਨ ਨੂੰ ਭਰਨਾ ਸੀ ਅਤੇ ਮੌਜੂਦਾ ਪ੍ਰੀਜ਼ਾਈਡਿੰਗ ਅਫਸਰਾਂ ਨੂੰ ਲਾਭ ਨਹੀਂ ਦੇਣਾ ਸੀ। ਸਿੱਖਿਅਤ ਏਐਸਜੀ ਨੇ ਸੀ. ਗੁਪਤਾ ਬਨਾਮ ਗਲੈਕਸੋ-ਸਮਿਥਕਲਾਈਨ ਫਾਰਮਾਸਿਊਟੀਕਲਜ਼ ਲਿਮਟਿਡ[4] ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਅਤੇ, ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਉਸ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਹਿੱਸੇ 'ਤੇ:

“21. ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਅਸੀਂ ਦੇਖਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਸੋਧ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਲਈ, ਸਵਾਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਇਹ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਕਾਮਿਆਂ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਇਸ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਕਿ ਜੇਕਰ ਉਹ ‘ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ’ ਦੇ ਅੰਦਰ ਆਉਂਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਉਹ ਅਧਿਨਿਯਮ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕਈ ਲਾਭਾਂ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਹੋਣਗੇ। ਸੋਧ ਇੱਕ ਅਜਿਹੀ ਵੀ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਜੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮੂਲ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਛੂਹੇ। ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਇਸ ਪ੍ਰਭਾਵ ਲਈ ਕੋਈ ਸਪੱਸ਼ਟ ਪ੍ਰਬੰਧ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਪਿਛਾਖੜੀ ਹੈ ਜਾਂ ਅਜਿਹੀ ਪਿਛਾਖੜੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਪ੍ਰਭਾਵ ਜਾਂ ਇਰਾਦੇ ਦੁਆਰਾ ਸੰਕੇਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਇਸਨੂੰ ਸੰਭਾਵੀ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਸਾਨੂੰ ਸੋਧ ਅਧਿਨਿਯਮ ਵਿੱਚ ਜਾਂ ਸੋਧ ਵਿੱਚ ਹੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਪ੍ਰਭਾਵ ਜਾਂ ਇਰਾਦੇ ਦੁਆਰਾ ਸੁਝਾਅ ਦੇਣ ਲਈ ਕੋਈ ਅਜਿਹਾ ਸਪੱਸ਼ਟ ਪ੍ਰਬੰਧ ਜਾਂ ਕੁਝ ਵੀ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦਾ। ਸੋਧ ਨੂੰ ਇੱਕ ਅਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਜੋ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਸੋਧ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਨੂੰ ਕਾਫ਼ੀ ਹੱਦ ਤੱਕ ਬਦਲਦੀ ਹੈ।

4 (2007) 7 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ 171

"ਕਾਮੇਬਾਜ਼" ਸ਼ਬਦ ਨੂੰ ਸਿਰਫ਼ ਘੋਸ਼ਣਾਤਮਕ ਜਾਂ ਸਪਸ਼ਟੀਕਰਨ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਇਸ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਅਸੀਂ ਦੇਖਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ "ਕਾਰਜਸ਼ੀਲ" ਕੰਮ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀ ਇੱਕ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਵੀਂ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ "ਹੁਨਰਮੰਦ" ਅਤੇ "ਅਹੁਨਰਮੰਦ" ਸ਼ਬਦਾਂ ਨੂੰ "ਮੈਨੂਅਲ" ਸ਼ਬਦ ਨਾਲ ਬਿਨਾਂ ਲਿੰਕ ਕੀਤੇ ਸੁਤੰਤਰ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਦੇਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਦਯੋਗਿਕ ਵਿਵਾਦ (ਸੋਧ) ਅਧਿਨਿਯਮ, 1984 ਨੂੰ ਸੰਸਦ ਦੁਆਰਾ 31-8-1982 ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਸੋਧ ਨੂੰ ਖੁਦ ਤੁਰੰਤ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਸੋਧ ਅਧਿਨਿਯਮ ਦੀ ਧਾਰਾ 1 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਵਿੱਚ, ਇਹ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਇਹ ਉਸ ਦਿਨ ਲਾਗੂ ਹੋਵੇਗਾ ਜਦੋਂ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਸਰਕਾਰੀ ਗਜ਼ਟ ਵਿੱਚ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੁਕਤ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਅੰਤ ਵਿੱਚ, ਇੱਕ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਦੁਆਰਾ ਉਕਤ ਸੋਧ 21-8-1984 ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਇਹ ਕਿਸੇ ਖਾਸ ਦਿਨ ਤੋਂ ਲਾਗੂ ਹੋਈ ਮੰਨੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਸੋਧ ਸੰਭਾਵੀ ਹੋਵੇਗੀ, ਸੋਧ ਅਧਿਨਿਯਮ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਉਪਬੰਧ ਜਿਸ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਸੋਧ ਭਵਿੱਖ ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਹੋਵੇਗੀ, ਦਾ ਵੀ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪ੍ਰਭਾਵ ਪਵੇਗਾ।

22. ਇਸ ਲਈ, ਉੱਪਰ ਦੱਸੇ ਗਏ ਟੈਸਟਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਦੁਆਰਾ, ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਸੋਧੇ ਹੋਏ ਕਾਮੇ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਨੂੰ ਸੰਭਾਵੀ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

12. ਅਸੀਂ ਦੋਵਾਂ ਧਿਰਾਂ ਦੇ ਵਕੀਲਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਦਲੀਲਾਂ 'ਤੇ ਆਪਣਾ ਉਚਿਤ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸੰਬੰਧਿਤ ਸਮੱਗਰੀ ਦਾ ਵੀ ਅਧਿਐਨ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਸਾਨੂੰ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦੀਆਂ ਦਲੀਲਾਂ ਵਿੱਚ ਬਲ ਮਿਲਦਾ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ 6 ਦੇ ਸੋਧੇ ਹੋਏ ਉਪਬੰਧ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਵੀ ਲਾਗੂ ਹੋਣਗੇ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਜੇਕਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕਰਜ਼ਾ ਵਸੂਲੀ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਪ੍ਰੀਜ਼ਾਈਡਿੰਗ ਅਫਸਰਾਂ ਵਜੋਂ ਪੰਜ ਸਾਲ ਦਾ ਕਾਰਜਕਾਲ ਪੂਰਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਹ 65 ਸਾਲ ਦੀ ਉਮਰ ਤੱਕ ਜਾਂ 65 ਸਾਲ ਦੀ ਉਮਰ ਤੱਕ ਪੰਜ ਸਾਲ ਦਾ ਕਾਰਜਕਾਲ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਤੱਕ ਪ੍ਰੀਜ਼ਾਈਡਿੰਗ ਅਫਸਰਾਂ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਰਹਿਣ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਹਨ। ਪਹਿਲੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, ਸਾਨੂੰ ਉਸ ਭਾਸ਼ਾ/ਸ਼ਬਦਾਵਲੀ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣਾ ਹੋਵੇਗਾ ਜਿਸਦੀ ਵਰਤੋਂ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਨੇ 1 ਸਤੰਬਰ, 2016 ਤੋਂ ਨਵੀਂ ਧਾਰਾ 6 ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਇਹ ਧਾਰਾ ਪੁਰਾਣੇ ਧਾਰਾ ਦੇ ਨਾਲ 'ਬਦਲੀ' ਹੈ। 'ਬਦਲੀ' ਸ਼ਬਦ ਦਾ ਆਪਣਾ ਮਹੱਤਵ ਹੈ। ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਵਿੱਚ। ਬਨਾਮ ਇੰਡੀਅਨ ਤੰਬਾਕੂ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ[5] , ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਉਕਤ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਪੈਰਾ 15 ਤੋਂ ਦੇਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸ਼ਬਦ 'ਬਦਲ' ਦਾ ਡਿਕਸ਼ਨਰੀ ਅਰਥ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਹੈ:

“15. ਸ਼ਬਦ "ਬਦਲ" ਦਾ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਰਥ "(ਇੱਕ) ਨੂੰ ਦੂਜੇ ਦੀ ਥਾਂ 'ਤੇ ਰੱਖਣਾ" ਹੋਵੇਗਾ; ਜਾਂ "ਬਦਲਣਾ"। ਬਲੈਕ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨ ਸ਼ਬਦਕੋਸ਼ ਵਿੱਚ

5 (2005) 7 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 396

5ਵੀਂ ਐਡੀਸ਼ਨ, ਪੰਨਾ 1281 'ਤੇ, "ਬਦਲ" ਸ਼ਬਦ ਨੂੰ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਭਾਵ "ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀ ਜਾਂ ਚੀਜ਼ ਦੀ ਜਗ੍ਹਾ 'ਤੇ ਰੱਖਣਾ", ਜਾਂ "ਵਟਾਂਦਰਾ ਕਰਨਾ"। ਕੋਲਿਨਜ਼ ਇੰਗਲਿਸ਼ ਡਿਕਸ਼ਨਰੀ ਵਿੱਚ, "ਬਦਲ" ਸ਼ਬਦ ਨੂੰ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਭਾਵ "ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀ ਜਾਂ ਚੀਜ਼ ਦੀ ਜਗ੍ਹਾ 'ਤੇ ਸੇਵਾ ਕਰਨਾ ਜਾਂ ਕਰਵਾਉਣਾ"; "(ਇੱਕ ਅਣੂ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਪਰਮਾਣੂ ਜਾਂ ਸਮੂਹ) ਨੂੰ (ਇੱਕ ਹੋਰ ਪਰਮਾਣੂ ਜਾਂ ਸਮੂਹ) ਨਾਲ ਬਦਲਣਾ"; ਜਾਂ "ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਜਾਂ ਚੀਜ਼ ਜੋ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਦੀ ਜਗ੍ਹਾ 'ਤੇ ਸੇਵਾ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇੱਕ ਖੇਡ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਖਿਡਾਰੀ ਜੋ ਇੱਕ ਜ਼ਖਮੀ ਸਾਥੀ ਦੀ ਜਗ੍ਹਾ ਲੈਂਦਾ ਹੈ"।

13. ਇਸ ਵਾਕੰਸ਼ ਨੂੰ ਜ਼ੀਲੇ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਹਰਿਆਣਾ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਵਿੱਚ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਵਿਆਖਿਆ ਲਈ ਵੀ ਲਿਆਂਦਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਬਦਲਵੇਂ ਉਪਬੰਧ ਦੇ ਆਯਾਤ ਅਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਬਾਰੇ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਚਰਚਾ ਕੀਤੀ ਗਈ:

“23. ਦੂਜੇ ਸੋਧ ਅਧਿਨਿਯਮ ਦੀ ਧਾਰਾ 2 ਦਾ ਪਾਠ “ਬਾਅਦ” ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਥਾਂ “ਤੱਕ” ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਵਰਤੇ ਗਏ ਵਾਕੰਸ਼ ਦਾ ਕੀ ਅਰਥ ਅਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਹੈ -“ਬਦਲਿਆ ਜਾਵੇਗਾ”?

24. ਇੱਕ ਪਾਠ ਨੂੰ ਦੂਜੇ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਮੌਜੂਦ ਪਾਠ ਲਈ ਬਦਲਣਾ ਵਿਧਾਨਕ ਖਰੜਾ ਤਿਆਰ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਵਰਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਜਾਣੇ-ਪਛਾਣੇ ਅਤੇ ਮਾਨਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਅਭਿਆਸਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਹੈ। “ਬਦਲ” ਨੂੰ “ਉੱਪਰ-ਸਤਰੀਕਰਨ” ਜਾਂ ਮੌਜੂਦਾ ਉਪਬੰਧ ਨੂੰ ਸਿਰਫ਼ ਰੱਦ ਕਰਨ ਤੋਂ ਵੱਖਰਾ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

14. ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜਿੱਥੇ ਵੀ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੁਆਰਾ 'ਬਦਲ' ਜਾਂ 'ਬਦਲ' ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਇਸਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਪੁਰਾਣੇ ਉਪਬੰਧ ਨੂੰ ਮਿਟਾਉਣ ਅਤੇ ਨਵੇਂ ਉਪਬੰਧ ਨੂੰ ਕਾਰਜਸ਼ੀਲ ਬਣਾਉਣ ਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਬਦਲੀ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਵਿੱਚ ਦੋ ਕਦਮ ਹੁੰਦੇ ਹਨ: ਪਹਿਲਾ, ਪੁਰਾਣੇ ਨਿਯਮ ਨੂੰ ਹੋਂਦ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਲਿਆਉਣਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ, ਅੱਗੇ, ਨਵੇਂ ਨਿਯਮ ਨੂੰ ਇਸਦੀ ਥਾਂ 'ਤੇ ਹੋਂਦ ਵਿੱਚ ਲਿਆਂਦਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਨਿਯਮ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਕੋਈ 'ਅਗਲਾ ਅਧਿਨਿਯਮ' ਪਹਿਲਾਂ ਵਾਲੇ ਨੂੰ ਇਸ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਸੋਧਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ, ਜਾਂ ਆਪਣੇ ਇੱਕ ਹਿੱਸੇ ਨੂੰ, ਪਹਿਲਾਂ ਵਾਲੇ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰ ਲਵੇ, ਤਾਂ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪੁਰਾਣੇ ਅਧਿਨਿਯਮ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਿਆ ਅਤੇ ਸਮਝਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਬਦਲੇ ਹੋਏ ਸ਼ਬਦ 'ਪਹਿਲੇ ਅਧਿਨਿਯਮ' ਵਿੱਚ ਕਲਮ ਅਤੇ ਸਿਆਹੀ ਨਾਲ ਲਿਖੇ ਗਏ ਸਨ ਅਤੇ ਪੁਰਾਣੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਨੂੰ ਕੱਢ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਤਾਂ ਜੋ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ 'ਸੋਧ ਅਧਿਨਿਯਮ' ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦੇਣ ਦੀ ਕੋਈ ਲੋੜ ਨਾ ਪਵੇ। ਬਿਨਾਂ ਸ਼ੱਕ, ਕੁਝ ਸਥਿਤੀਆਂ ਵਿੱਚ, ਅਦਾਲਤ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਉਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਉਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ, "ਬਦਲ" ਸ਼ਬਦ ਨੂੰ ਇੱਕ ਸੰਭਾਵੀ ਪ੍ਰਭਾਵ ਵਾਲੇ 'ਸੋਧ' ਵਜੋਂ ਸਮਝ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਅਸੀਂ ਨਹੀਂ ਸੋਚਦੇ ਕਿ ਇਹ ਇੱਕ ਵਿਆਪਕ ਨਿਯਮ ਹੈ ਕਿ 'ਬਦਲ' ਸ਼ਬਦ ਜ਼ਰੂਰੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜਾਂ ਹਮੇਸ਼ਾ ਦੋ ਵੱਖ ਕਰਨ ਯੋਗ ਕਦਮਾਂ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ, ਯਾਨੀ ਕਿ ਇੱਕ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦਾ ਅਤੇ ਦੂਜਾ ਇੱਕ ਨਵੇਂ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਭਾਵੇਂ ਇਹ ਦੋ ਕਦਮਾਂ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਉਪਰੋਕਤ ਆਮ ਅਰਥ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵੀ ਬਣਾਇਆ ਜਾਣਾ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਇਹ ਨਹੀਂ ਪਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਕਿ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ

6 (2004) 8 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 1

ਇਸ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਹੋਰ ਸੀ। ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਚਰਚਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਵਿਧਾਨਕ ਇਰਾਦਾ ਸੋਧੇ ਹੋਏ ਪ੍ਰਬੰਧ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਅਹੁਦੇਦਾਰਾਂ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਵੀ ਲਾਗੂ ਕਰਨਾ ਸੀ ਜੋ 01 ਸਤੰਬਰ, 2016 ਨੂੰ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਸਨ।

15. ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਪ੍ਰਭਾਵ, ਧਾਰਾ 6 ਨੂੰ ਸੋਧੇ ਹੋਏ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਇਸ ਇਰਾਦੇ ਨਾਲ ਬਦਲਣਾ ਹੋਵੇਗਾ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਹ ਇੱਕੋ ਇੱਕ ਉਪਬੰਧ ਹੈ ਜੋ ਜਾਣ-ਪਛਾਣ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਮੌਜੂਦ ਹੈ ਅਤੇ ਪਹਿਲਾਂ ਵਾਲਾ ਉਪਬੰਧ ਬਿਲਕੁਲ ਵੀ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਇਸਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਇਹ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਉਹ ਸਾਰੇ ਅਹੁਦੇਦਾਰ ਜੋ 01 ਸਤੰਬਰ, 2016 ਨੂੰ ਪ੍ਰਧਾਨ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦਾ ਅਹੁਦਾ ਸੰਭਾਲ ਰਹੇ ਹਨ, ਇਸ ਪ੍ਰਬੰਧ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਹੋਣਗੇ।

16. ਜਦੋਂ ਅਸੀਂ ਉਪਰੋਕਤ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਵਿੱਚ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਦੇ ਹਾਂ, ਇਹ ਸਵਾਲ ਕਿ ਕੀ ਧਾਰਾ 6, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸੋਧਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਨੂੰ ਪਿਛਲੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨਾਲ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ, ਵਿਚਾਰਨ ਲਈ ਉੱਠਦਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦੇਣ ਵਿੱਚ ਸਹੀ ਹਨ ਕਿ ਸੋਧ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਅਹੁਦਾ ਛੱਡਣ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਸੋਧ ਦੁਆਰਾ ਕਵਰ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ। ਜੇਕਰ ਇਹ ਵਿਵਸਥਾ ਪਿਛਾਖੜੀ ਹੁੰਦੀ ਤਾਂ ਇਸਦਾ ਫਾਇਦਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਵੀ ਹੁੰਦਾ। ਅਜਿਹਾ ਕੋਈ ਵੀ ਮਾਮਲਾ ਕਿਸੇ ਵੀ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀ ਦੁਆਰਾ ਨਹੀਂ ਬਣਾਇਆ ਜਾਂਦਾ, ਇਹ ਸਿਰਫ਼ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮੌਜੂਦਾ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਕਵਰ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਜੋ ਸੋਧ ਦੀ ਮਿਤੀ 'ਤੇ ਸੇਵਾ ਨਿਭਾ ਰਹੇ ਹਨ।

17. ਹਾਲਾਂਕਿ ਇੱਕ ਵੱਖਰੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ, ਬਾਊਚਰ ਪੀਅਰੇ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲਾ ਐਂਡਰੇ ਹੱਥ ਵਿੱਚ ਮੁੱਦੇ 'ਤੇ ਕੁਝ ਰੌਸ਼ਨੀ ਪਾਉਂਦਾ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਹੇਠ ਲਿਖੀ ਚਰਚਾ ਤੋਂ ਦੇਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ:

“1. ..... ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੂੰ 10 ਨਵੰਬਰ, 1971 ਨੂੰ ਰਾਜਸਥਾਨ ਵਿੱਚ ਰਾਤ ਨੂੰ ਹੋਈ ਚੋਰੀ ਦੇ ਅਪਰਾਧ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਚੋਰੀ ਦਾ ਅਪਰਾਧ 31 ਅਕਤੂਬਰ, 1971 ਅਤੇ 1 ਨਵੰਬਰ, 1971 ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਹੋਈ ਸੀ। ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ ਦੇ ਅਸ਼ੋਕਾ ਹੋਟਲ ਵਿੱਚ ਐਂਪੋਰੀਅਮ ਸੀ। ਉਸ ਉੱਤੇ ਦਿੱਲੀ ਦੇ ਵਧੀਕ ਸੈਸ਼ਨ ਜੱਜ ਨੇ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਇਆ ਅਤੇ 16 ਜੁਲਾਈ, 1973 ਦੇ ਇੱਕ ਹੁਕਮ ਦੁਆਰਾ ਉਸਨੂੰ ਭਾਰਤੀ ਦੰਡ ਸੰਹਿਤਾ ਦੀ ਧਾਰਾ 380 ਦੇ ਤਹਿਤ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਇਆ ਗਿਆ ਅਤੇ ਚਾਰ ਸਾਲ ਦੀ ਸਖ਼ਤ ਕੈਦ ਅਤੇ 10,000 ਰੁਪਏ ਦਾ ਜੁਰਮਾਨਾ ਅਤੇ ਜੁਰਮਾਨੇ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ ਨਾ ਕਰਨ ਦੀ ਸੂਰਤ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸਾਲ ਦੀ ਹੋਰ ਸਖ਼ਤ ਕੈਦ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਸੁਣਾਈ ਗਈ। ਦਿੱਲੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਉਸ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਪੀਲ ਅਸਫਲ ਰਹੀ ਅਤੇ ਉਸਦੀ ਸਜ਼ਾ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਪਰ ਕੈਦ ਦੀ ਠੋਸ ਸਜ਼ਾ ਨੂੰ ਘਟਾ ਕੇ ਦੋ ਸਾਲ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹਾਲਾਂਕਿ ਜੁਰਮਾਨਾ ਵਧਾ ਕੇ 15,000 ਰੁਪਏ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦਾ ਹੁਕਮ 4 ਅਪ੍ਰੈਲ ਨੂੰ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। 1974. ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੇ ਜੁਰਮਾਨੇ ਦੀ ਰਕਮ ਅਦਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਉਹ ਅਧੀਨ ਜਵਾਬਦੇਹ ਸੀ

ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਤਿੰਨ ਸਾਲ ਦੀ ਕੈਦ ਦੀ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸਜ਼ਾ ਭੁਗਤਣ ਦੇ ਹੁਕਮ। ਕਿਉਂਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ 10 ਨਵੰਬਰ, 1971 ਤੋਂ ਆਪਣੇ ਵਿਰੁੱਧ ਕੇਸ ਦੀ ਜਾਂਚ, ਜਾਂਚ ਅਤੇ ਸੁਣਵਾਈ ਦੌਰਾਨ ਨਜ਼ਰਬੰਦ ਸੀ, ਇਸ ਲਈ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ 1 ਅਪ੍ਰੈਲ, 1974 ਤੋਂ ਲਾਗੂ ਹੋਈ ਨਵੀਂ ਅਪਰਾਧਿਕ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀ ਧਾਰਾ 428 ਦੇ ਕਾਰਨ, 10 ਨਵੰਬਰ, 1971 ਤੋਂ 16 ਜੁਲਾਈ, 1973 ਤੱਕ ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ ਦੀ ਮਿਆਦ ਉਸ 'ਤੇ ਲਗਾਈ ਗਈ ਕੈਦ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਮੁਲਤਵੀ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸਨੂੰ ਸਿਰਫ਼ ਬਾਕੀ ਮਿਆਦ ਲਈ ਕੈਦ ਕੱਟਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਚੰਗੇ ਵਿਵਹਾਰ ਦੇ ਕਾਰਨ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਛੋਟ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ, 12 ਅਗਸਤ, 1974 ਨੂੰ ਖਤਮ ਹੋ ਗਈ ਸੀ। ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੇ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਇਸ ਲਈ, ਉਹ 12 ਅਗਸਤ, 1974 ਨੂੰ ਰਿਹਾਅ ਹੋਣ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਤਾਰੀਖ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਜੇਲ੍ਹ ਵਿੱਚ ਉਸਦੀ ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਸੀ। ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੇ 12 ਅਗਸਤ, 1974 ਤੋਂ ਆਪਣੀ ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ ਦੀ ਵੈਧਤਾ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਦਿੱਲੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਹੈਬੀਅਸ ਕਾਰਪਸ ਦੀ ਰਿੱਟ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਪਰ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਲਿਆ ਕਿ ਕਿਉਂਕਿ ਸੈਸ਼ਨ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੂੰ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਇਸ ਲਈ ਧਾਰਾ 428 ਦੀ ਕੋਈ ਅਰਜ਼ੀ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੂੰ ਸਜ਼ਾ ਸੁਣਾਏ ਜਾਣ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਗਿਣੀਆਂ ਜਾਣ ਵਾਲੀਆਂ ਤਿੰਨ ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਪੂਰੀ ਮਿਆਦ ਲਈ ਕੈਦ ਭੁਗਤਣੀ ਪਈ, ਯਾਨੀ ਕਿ 16 ਜੁਲਾਈ, 1973। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਹੈਬੀਅਸ ਕਾਰਪਸ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਅਸਫਲ ਹੋਣ 'ਤੇ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 32 ਦੇ ਤਹਿਤ ਸਿੱਧੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦਾ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ। . ਇਸ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੇ ਵੀ ਇਸੇ ਰਾਹਤ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਸੀ ਅਤੇ ਆਧਾਰ ਵੀ ਉਹੀ ਸੀ, ਯਾਨੀ ਕਿ ਧਾਰਾ 428 ਦੇ ਕਾਰਨ, ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਉੱਤੇ ਲਗਾਈ ਗਈ ਕੈਦ ਦੀ ਮਿਆਦ 12 ਅਗਸਤ, 1974 ਨੂੰ ਖਤਮ ਹੋ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਤਾਰੀਖ ਤੋਂ ਉਸਦੀ ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਉਲਟ ਸੀ।

2. ਇਸ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਨ ਲਈ ਉੱਠਣ ਵਾਲਾ ਸਵਾਲ ਇੱਕ ਸੰਕੁਚਿਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਧਾਰਾ 428 ਦੀ ਸਹੀ ਵਿਆਖਿਆ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਕੀ ਇਹ ਧਾਰਾ ਸਿਰਫ਼ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਨਵੇਂ ਅਪਰਾਧਿਕ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਜ਼ਾਬਤੇ ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਜਾਂ ਇਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਨੂੰ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਪਰ ਉਸਦੀ ਸਜ਼ਾ ਅਜੇ ਵੀ ਉਸ ਮਿਤੀ 'ਤੇ ਚੱਲ ਰਹੀ ਹੈ ਜਦੋਂ ਨਵਾਂ ਅਪਰਾਧਿਕ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਜ਼ਾਬਤਾ ਲਾਗੂ ਹੋਇਆ ਸੀ? ਇਹ ਸਿਰਫ਼ ਤਾਂ ਹੀ ਹੈ ਜੇਕਰ ਬਾਅਦ ਵਾਲੀ ਵਿਆਖਿਆ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰ ਲਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਬਿਨੈਕਰਤਾ ਧਾਰਾ ਦੇ ਲਾਭ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਇਸਦੀ ਸਹੀ ਉਸਾਰੀ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਧਾਰਾ 428 ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪੜ੍ਹਦੀ ਹੈ:

ਗੋਟੁਮੁਕਲਾ ਵੈਂਕਟਾ ਕ੍ਰਿਸ਼ਮਰਾਜੂ ਬਨਾਮ ਭਾਰਤ ਯੂਨੀਅਨ

"ਜਿੱਥੇ ਕਿਸੇ ਦੋਸ਼ੀ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ, ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਏ ਜਾਣ 'ਤੇ, ਇੱਕ ਮਿਆਦ ਲਈ ਕੈਦ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਸੁਣਾਈ ਗਈ ਹੈ, ਉਸੇ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਜਾਂਚ, ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਜਾਂ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੌਰਾਨ ਅਤੇ ਅਜਿਹੀ ਸਜ਼ਾ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ ਦੀ ਮਿਆਦ, ਜੇ ਕੋਈ ਹੋਵੇ, ਨੂੰ, ਅਜਿਹੀ ਸਜ਼ਾ 'ਤੇ ਉਸ 'ਤੇ ਲਗਾਈ ਗਈ ਕੈਦ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਬੰਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ, ਅਤੇ ਅਜਿਹੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਅਜਿਹੀ ਸਜ਼ਾ 'ਤੇ ਕੈਦ ਭੁਗਤਣ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਉਸ 'ਤੇ ਲਗਾਈ ਗਈ ਕੈਦ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੇ ਬਾਕੀ, ਜੇ ਕੋਈ ਹੋਵੇ, ਤੱਕ ਸੀਮਤ ਹੋਵੇਗੀ।"

ਇਹ ਧਾਰਾ, ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦੇ ਸਾਦੇ ਕੁਦਰਤੀ ਨਿਰਮਾਣ 'ਤੇ, ਆਪਣੀ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਲਈ ਇੱਕ ਤੱਥ ਸਥਿਤੀ ਪੇਸ਼ ਕਰਦੀ ਹੈ ਜੋ ਧਾਰਾ ਦੁਆਰਾ ਦਰਸਾਈ ਗਈ ਹੈ "ਜਿੱਥੇ ਇੱਕ ਦੋਸ਼ੀ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ, ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਏ ਜਾਣ 'ਤੇ, ਇੱਕ ਮਿਆਦ ਲਈ ਕੈਦ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਸੁਣਾਈ ਗਈ ਹੈ"। ਇਸ ਧਾਰਾ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜੋ ਸੁਝਾਉਂਦਾ ਹੈ, ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜਾਂ ਜ਼ਰੂਰੀ ਭਾਵ ਨਾਲ, ਕਿ ਸਜ਼ਾ ਅਤੇ ਸਜ਼ਾ ਨਵੇਂ ਅਪਰਾਧਿਕ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਜ਼ਾਬਤੇ ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਧਾਰਾ ਦੀ ਭਾਸ਼ਾ ਨਿਰਪੱਖ ਹੈ। ਇਹ ਕਿਸੇ ਖਾਸ ਸਮੇਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦਾ ਜਦੋਂ ਦੋਸ਼ੀ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਇਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਸਜ਼ਾ ਸੁਣਾਈ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਸੀ। ਇਹ ਸਿਰਫ਼ ਇੱਕ ਤੱਥ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਜੋ ਧਾਰਾ ਦੀ ਲਾਗੂ ਹੋਣਯੋਗਤਾ ਨੂੰ ਆਕਰਸ਼ਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਮੌਜੂਦ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਤੱਥ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਬਰਾਬਰ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਭਾਵੇਂ ਕਿਸੇ ਦੋਸ਼ੀ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਇਆ ਗਿਆ ਹੋਵੇ ਅਤੇ ਨਵੇਂ ਅਪਰਾਧਿਕ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਜ਼ਾਬਤੇ ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਜਾਂ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਸਜ਼ਾ ਸੁਣਾਈ ਗਈ ਹੋਵੇ। ਭਾਵੇਂ ਕਿਸੇ ਦੋਸ਼ੀ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਨਵੇਂ ਅਪਰਾਧਿਕ ਜ਼ਾਬਤੇ ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਇਆ ਗਿਆ ਹੋਵੇ ਪਰ ਉਸਦੀ ਸਜ਼ਾ ਅਜੇ ਵੀ ਚੱਲ ਰਹੀ ਹੋਵੇ, ਇਹ ਕਹਿਣਾ ਅਣਉਚਿਤ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ "ਦੋਸ਼ੀ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ, ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਏ ਜਾਣ 'ਤੇ, ਇੱਕ ਮਿਆਦ ਲਈ ਕੈਦ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਸੁਣਾਈ ਗਈ ਹੈ"। ਇਸ ਲਈ, ਜਿੱਥੇ ਕਿਸੇ ਦੋਸ਼ੀ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ ਅਜੇ ਵੀ ਨਵੀਂ ਅਪਰਾਧਿਕ ਜ਼ਾਬਤਾ ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਦੀ ਮਿਤੀ 'ਤੇ ਆਪਣੀ ਸਜ਼ਾ ਭੁਗਤ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਧਾਰਾ 428 ਲਾਗੂ ਹੋਵੇਗੀ ਅਤੇ ਉਹ ਇਹ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਜਾਂਚ, ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਜਾਂ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੌਰਾਨ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ ਦੀ ਮਿਆਦ ਨੂੰ ਉਸ 'ਤੇ ਲਗਾਈ ਗਈ ਕੈਦ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਬੰਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਉਸਨੂੰ ਸਿਰਫ਼ ਬਾਕੀ ਬਚੀ ਮਿਆਦ ਭੁਗਤਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੋਵੇ। ਬੇਸ਼ੱਕ, ਜੇਕਰ ਸਜ਼ਾ ਦੀ ਮਿਆਦ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਖਤਮ ਹੋ ਚੁੱਕੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਬੰਦ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਸਵਾਲ ਹੀ ਪੈਦਾ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ। ਇਹ ਸਿਰਫ਼ ਉੱਥੇ ਹੀ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਸਜ਼ਾ ਅਜੇ ਵੀ ਚੱਲ ਰਹੀ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਧਾਰਾ ਮਿਆਦ ਨੂੰ ਸੀਮਤ ਕਰਨ ਲਈ ਕੰਮ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਧਾਰਾ ਦੀ ਇਹ ਬਣਤਰ ਉਸ ਸਿਧਾਂਤ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਿਸਦੀ ਲੋੜ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਵਿਧਾਨਕ ਇਰਾਦਾ ਸਪੱਸ਼ਟ ਅਤੇ ਮਜਬੂਰ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ, ਕੋਈ ਵੀ ਪਿਛਾਖੜੀ

ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਇੱਕ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਵਿਆਖਿਆ 'ਤੇ, ਧਾਰਾ ਨੂੰ ਕੋਈ ਪਿਛਾਖੜੀ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਦੋਸ਼ੀ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਦਰਜ ਸਜ਼ਾ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਸਜ਼ਾ ਬਰਕਰਾਰ ਅਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਨਹੀਂ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਹੀ ਗੁਜ਼ਰ ਚੁੱਕੀ ਸਜ਼ਾ ਵੀ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ। ਇਹ ਸਿਰਫ਼ ਸਜ਼ਾ ਹੈ, ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਇਹ ਅਜੇ ਗੁਜ਼ਰਨੀ ਬਾਕੀ ਹੈ, ਯਾਨੀ ਕਿ ਘਟਾਈ ਗਈ ਹੈ। ਧਾਰਾ ਉਸ ਸਜ਼ਾ 'ਤੇ ਸੰਭਾਵੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੰਮ ਕਰਦੀ ਹੈ ਜੋ ਅਜੇ ਤੱਕ ਗੁਜ਼ਰਨੀ ਬਾਕੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਨੂੰ ਦੋਸ਼ੀ ਵਿਅਕਤੀ ਦੁਆਰਾ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਜਾਂਚ, ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਜਾਂ ਸੁਣਵਾਈ ਦੌਰਾਨ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ ਦੀ ਮਿਆਦ ਨੂੰ ਘਟਾ ਕੇ ਘਟਾਉਂਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਪਿਛਾਖੜੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦੇਣ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਇਤਰਾਜ਼ 'ਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਕੋਈ ਵੀ ਦਲੀਲ ਅਪ੍ਰਸੰਗਿਕ ਹੈ।

(ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ)

18. ਸਾਡਾ ਵਿਚਾਰ ਸੋਧ ਦੇ ਪਿੱਛੇ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਭਾਵ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਵੀ ਹੈ ਜੋ ਸੋਧ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ ਪ੍ਰਤੀਬਿੰਬਤ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਧਾਰਾ 6 ਵਿੱਚ ਸੋਧ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਸਬੰਧਤ ਜੱਜਾਂ ਦੀ ਉਮਰ ਵਧਾ ਕੇ ਮੁਕੱਦਮਿਆਂ ਦੇ ਬੋਝ ਨੂੰ ਘਟਾਉਣਾ ਸੀ। ਲੋਕ ਸਭਾ ਦੀ ਸੰਯੁਕਤ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਸੋਧ ਦੇ ਪਿਛੋਕੜ ਨੂੰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ:

“ਵੱਖ-ਵੱਖ ਡੀ.ਆਰ.ਟੀ ਵਿੱਚ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦੀ ਲੰਬਿਤਤਾ ਦੇ ਮੁੱਦੇ 'ਤੇ, ਕਮੇਟੀ ਨੂੰ ਵਿੱਤੀ ਸੇਵਾਵਾਂ ਵਿਭਾਗ ਦੁਆਰਾ ਸੂਚਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਡੀ.ਆਰ.ਟੀ ਵਿੱਚ ਲਗਭਗ 70,000 ਅਦਾਲਤੀ ਮਾਮਲੇ ਲੰਬਿਤ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ 5 ਲੱਖ ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ। ਵੱਖ-ਵੱਖ ਹਿੱਸੇਦਾਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਕੇਸਾਂ ਦੀ ਲੰਬਿਤਤਾ ਲਈ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਮੈਮੋਰੰਡੇ ਵਿੱਚ ਦੱਸੇ ਗਏ ਇੱਕ ਕਾਰਨ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਹਿੱਸੇਦਾਰਾਂ ਵਿੱਚ ਖਾਲੀ ਅਸਾਮੀਆਂ ਹਨ। ਮਾਮਲਿਆਂ ਦੀ ਲੰਬਿਤਤਾ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਡੀ.ਆਰ.ਟੀ / ਡੀ.ਆਰ.ਏ.ਟੀ ਵਿੱਚ ਖਾਲੀ ਅਸਾਮੀਆਂ ਹਨ। ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕਈ ਸੁਝਾਅ ਹਿੱਸੇਦਾਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਇਸ ਮੁੱਦੇ 'ਤੇ ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਵਿਚਾਰ-ਵਟਾਂਦਰੇ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਕਮੇਟੀ ਆਰ.ਡੀ.ਡੀ.ਬੀ ਅਤੇ ਐੱਫ.ਆਈ ਅਧਿਨਿਯਮ ਦੇ ਅਧੀਨ ਕੁਝ ਉਪਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਨਵੇਂ ਉਪਬੰਧ/ ਬਦਲਣ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਦੀ ਹੈ...।”

(ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ)

19. ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਸੋਧ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਅਤੇ ਕਾਰਨਾਂ ਦੇ ਬਿਆਨ ਵਿੱਚ ਹੋਰ ਗੱਲਾਂ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ:

“ਬੈਂਕਾਂ ਅਤੇ ਵਿੱਤੀ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦੇ ਕਾਰਨ ਕਰਜ਼ਿਆਂ ਦੀ ਵਸੂਲੀ ਅਧਿਨਿਯਮ, 1993 ਅਤੇ ਵਿੱਤੀ ਸੰਪਤੀਆਂ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਅਤੇ ਪੁਨਰ ਨਿਰਮਾਣ ਅਤੇ ਸੁਰੱਖਿਆ ਵਿਆਜ ਅਧਿਨਿਯਮ, 2002, ਬੈਂਕਾਂ ਅਤੇ ਵਿੱਤੀ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦੇ ਕਰਜ਼ਿਆਂ ਦੀ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਵਸੂਲੀ ਲਈ ਲਾਗੂ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ।

ਸੰਸਥਾਵਾਂ। ਇਸ ਵੇਲੇ, ਕਰਜ਼ਾ ਵਸੂਲੀ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲਾਂ ਵਿੱਚ ਲਗਭਗ ਸੱਤਰ ਹਜ਼ਾਰ ਮਾਮਲੇ ਲੰਬਿਤ ਹਨ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਬੈਂਕਾਂ ਅਤੇ ਵਿੱਤੀ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦੇ ਕਾਰਨ ਕਰਜ਼ਿਆਂ ਦੀ ਵਸੂਲੀ ਅਧਿਨਿਯਮ ਵਸੂਲੀ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਦੇ ਨਿਪਟਾਰੇ ਲਈ 180 ਦਿਨਾਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਮੁਲਤਵੀ ਅਤੇ ਲੰਮੀਆਂ ਸੁਣਵਾਈਆਂ ਕਾਰਨ ਕੇਸ ਕਈ ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਲੰਬਿਤ ਹਨ। ਵਸੂਲੀ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਦੇ ਜਲਦੀ ਨਿਪਟਾਰੇ ਨੂੰ ਸੁਚਾਰੂ ਬਣਾਉਣ ਲਈ, ਉਕਤ ਐਕਟਾਂ ਵਿੱਚ ਸੋਧ ਕਰਨ ਅਤੇ ਭਾਰਤੀ ਸਟੈਂਪ ਅਧਿਨਿਯਮ, 1899 ਅਤੇ ਡਿਪਾਜ਼ਿਟਰੀ ਅਧਿਨਿਯਮ, 1996 ਵਿੱਚ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਸੋਧਾਂ ਕਰਨ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

(ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ)

20. ਬਕਾਏ ਘਟਾਉਣ ਦੇ ਉਪਰੋਕਤ ਉਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਅਤੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਕਰਜ਼ਾ ਵਸੂਲੀ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲਾਂ ਵਿੱਚ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦੀ ਲੰਬਿਤ ਸਥਿਤੀ ਦੇ ਮੁੱਦੇ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ ਲਈ, 'ਉਦੇਸ਼ਪੂਰਨ ਵਿਆਖਿਆ' ਦਿੱਤੀ ਜਾਣੀ ਹੈ। ਭਾਰਤੀ ਰਿਜ਼ਰਵ ਬੈਂਕ ਵਿੱਚ, ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇਸ ਸਿਧਾਂਤ ਨੂੰ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਸਮਝਾਇਆ:

“33. ਵਿਆਖਿਆ ਟੈਕਸਟ ਅਤੇ ਸੰਦਰਭ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਉਹ ਵਿਆਖਿਆ ਦੇ ਅਧਾਰ ਹਨ। ਕੋਈ ਇਹ ਕਹਿ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਟੈਕਸਟ ‘ਬਣਾਵਟ’ ਹੈ, ਤਾਂ ਸੰਦਰਭ ਹੀ ਰੰਗ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਦੋਵਾਂ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਦੋਵੇਂ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹਨ। ਉਹ ਵਿਆਖਿਆ ਸਭ ਤੋਂ ਵਧੀਆ ਹੈ ਜੋ ਟੈਕਸਟ ਵਿਆਖਿਆ ਨੂੰ ਪ੍ਰਸੰਗਿਕ ਨਾਲ ਮੇਲ ਖਾਂਦੀ ਹੈ। ਇੱਕ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਸਭ ਤੋਂ ਵਧੀਆ ਵਿਆਖਿਆ ਉਦੋਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਜਦੋਂ ਅਸੀਂ ਜਾਣਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਇਸਨੂੰ ਕਿਉਂ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਗਿਆਨ ਨਾਲ, ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਪੂਰੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਪੜ੍ਹਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਫਿਰ ਭਾਗ ਦੁਆਰਾ ਭਾਗ, ਧਾਰਾ ਦੁਆਰਾ ਧਾਰਾ, ਵਾਕੰਸ਼ ਦੁਆਰਾ ਵਾਕੰਸ਼ ਅਤੇ ਸ਼ਬਦ ਦੁਆਰਾ ਸ਼ਬਦ। ਜੇਕਰ ਕਿਸੇ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਇਸਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ, ਅਜਿਹੇ ਸੰਦਰਭ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕਾਨੂੰਨ-ਨਿਰਮਾਤਾ ਦੇ ਐਨਕਾਂ ਨਾਲ, ਇਸਦੀ ਯੋਜਨਾ, ਭਾਗ, ਧਾਰਾ, ਵਾਕੰਸ਼ ਅਤੇ ਸ਼ਬਦ ਰੰਗ ਲੈ ਸਕਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਪ੍ਰਸੰਗ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੇ ਗਏ ਐਨਕਾਂ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਵੇਖਣ ਨਾਲੋਂ ਵੱਖਰੇ ਦਿਖਾਈ ਦੇ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਐਨਕਾਂ ਨਾਲ ਸਾਨੂੰ ਅਧਿਨਿਯਮ ਨੂੰ ਸਮੁੱਚੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਦੇਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਹਰੇਕ ਭਾਗ, ਹਰੇਕ ਧਾਰਾ, ਹਰੇਕ ਵਾਕੰਸ਼ ਅਤੇ ਹਰੇਕ ਸ਼ਬਦ ਦਾ ਕੀ ਅਰਥ ਹੈ ਅਤੇ ਪੂਰੇ ਅਧਿਨਿਯਮ ਦੀ ਯੋਜਨਾ ਵਿੱਚ ਫਿੱਟ ਹੋਣ ਲਈ ਕਹਿਣ ਲਈ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਸ਼ਬਦ ਨੂੰ ‘ਅਲੱਗ-ਥਲੱਗ’ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਸਮਝਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਕਿ ਹਰ ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਇੱਕ ‘ਜਗ੍ਹਾ ਹੋਵੇ ਅਤੇ ਹਰ ਚੀਜ਼ ਆਪਣੀ ਥਾਂ ‘ਤੇ ਹੋਵੇ.....”

(ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ)

21. ਇਸ ਲਈ, ਸਾਡਾ ਮੰਨਣਾ ਹੈ ਕਿ ਉਪਰੋਕਤ ਸੋਧ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ ਸੋਧੇ ਹੋਏ ਉਪਬੰਧ ਨੂੰ ‘ਨਾਲ’ ਬਦਲਣ ਦੇ ਇਰਾਦੇ ਨਾਲ ਸੋਧ ਨਾ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੀ ਸੂਰਤ ਵਿੱਚ, ਸੰਸਦ ਚਾਹੁੰਦੀ ਸੀ ਕਿ ਇਸ ਵਿਵਸਥਾ ਦਾ ਲਾਭ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਤੱਕ ਵੀ ਵਧਾਇਆ ਜਾਵੇ ਜੋ ਉਸ ਮਿਤੀ ਨੂੰ ਪ੍ਰੀਜ਼ਾਈਡਿੰਗ ਅਫਸਰਾਂ ਵਜੋਂ ਸੇਵਾ ਨਿਭਾ ਰਹੇ ਹਨ ਜਦੋਂ ਸੋਧ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਯੋਗ ਹੋਈ ਸੀ। ਇਹ ਜਾਇਜ਼, ਵਾਜਬ ਅਤੇ ਸਮਝਦਾਰ ਨਤੀਜਾ ਜਾਪਦਾ ਹੈ।

22. ਇਹ ਵਿਆਖਿਆ ਪ੍ਰਸੰਗਿਕ ਵੀ ਹੈ ਜਿਸਨੂੰ ਸੋਧੇ ਹੋਏ ਧਾਰਾ 6 ਨੂੰ ਅਧਿਨਿਯਮ ਦੀ ਨਵੀਂ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਧਾਰਾ 6ਏ ਨਾਲ ਤੁਲਨਾ ਕਰਕੇ ਦੇਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

"...ਮੌਜੂਦਾ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਅਤੇ ਭਵਿੱਖ ਵਿੱਚ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸਪੱਸ਼ਟ ਅੰਤਰ ਹੈ। ਇਸਦੇ ਉਲਟ, ਸੋਧੇ ਹੋਏ ਧਾਰਾ 6 ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਭਵਿੱਖ ਵਿੱਚ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਮੌਜੂਦਾ ਜਾਂ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਵਿੱਚ ਵਿਧਾਨਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੋਈ ਅੰਤਰ ਨਹੀਂ ਹੈ।"

23. ਸਾਡਾ ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਵਿਦਵਾਨ ਏ.ਐਸ.ਜੀ ਦੇ ਇਸ ਦਾਅਵੇ ਨੂੰ ਨਕਾਰ ਦੇਵੇਗਾ ਕਿ ਸੋਧਿਆ ਹੋਇਆ ਧਾਰਾ 6 ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਬਣਾਉਂਦਾ। ਜੇਕਰ ਅਜਿਹੀ ਵਿਆਖਿਆ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰ ਲਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ 01 ਸਤੰਬਰ, 2016 ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪ੍ਰਧਾਨ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਵਜੋਂ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਵੀ 65 ਸਾਲ ਤੱਕ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਰਹਿਣ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਗਲੈਕਸੋ-ਸਮਿਥਕਲਾਈਨ ਫਾਰਮਾਸਿਊਟੀਕਲਜ਼ ਲਿਮਟਿਡ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲਾ, ਜਿਸ 'ਤੇ ਵਿਦਵਾਨ ਏ.ਐਸ.ਜੀ ਦੁਆਰਾ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਦੀ ਕੋਈ ਵਰਤੋਂ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ।

ਇਹ ਇੱਕ ਅਜਿਹਾ ਮਾਮਲਾ ਸੀ ਜਿੱਥੇ ਉਦਯੋਗਿਕ ਵਿਵਾਦ ਅਧਿਨਿਯਮ, 1947 ਦੀ ਧਾਰਾ 2(ਐੱਸ) ਵਿੱਚ ਸੋਧ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਜੋ 21 ਅਗਸਤ, 1994 ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਹੋਇਆ ਸੀ ਅਤੇ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇਸਨੂੰ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਵਿੱਚ ਸੰਭਾਵੀ ਮੰਨਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਅੱਗੇ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਵਿਵਸਥਾ ਜੋ ਉਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਸਮਾਪਤੀ ਦੀ ਮਿਤੀ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਸੀ, ਲਾਗੂ ਹੋਵੇਗੀ। ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲੇ ਦਾ ਤੁਰੰਤ ਕੇਸ 'ਤੇ ਕੋਈ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ।

24. ਇਹਨਾਂ ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਅਤੇ ਟ੍ਰਾਂਸਫਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕੇਸ, ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ, ਲਾਗਤਾਂ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਹੁਕਮ ਦੇ ਬਿਨਾਂ ਮਨਜ਼ੂਰ ਹਨ। ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਅੰਤਰਿਮ ਸਟੇਅ ਹੈ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। 2018 ਦੀ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ (ਸਿਵਲ) ਨੰਬਰ 732 ਵਿੱਚ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਤੁਰੰਤ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਵਾਪਸ ਲਿਆ ਜਾਵੇਗਾ, ਸੇਵਾ ਦੀ ਨਿਰੰਤਰਤਾ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਵਿਚਕਾਰਲੀ ਮਿਆਦ ਦੀ ਤਨਖਾਹ ਵੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਕਲਪਨਾ ਕੇ. ਤ੍ਰਿਪਾਠੀ

ਮਾਮਲੇ ਮਨਜ਼ੂਰ ਹਨ।

ਡਿਸਕਲੇਮਰ :- ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਆ ਨਿਰਣਾਂ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

Megha Tak

Advocate Megha Tak